ΕΤΟΣ Δ' ΑΡΙΘ. 20

ΦΥΣΙΣ

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 190

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ φρ. 16
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ φρ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΑΘΗΝΗΣΙ ΟΔΟΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 29
Παρὰ τὸν σταθμὸν Σιδ. Ἀθ. Πειραιῶς

Η ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ

Περιστερὰ ἡ ταξειδιώτης.—Τὰ διάφορα εἴδη τῶν ταχυδρομικῶν περιστερῶν.—Τρόπος ἐξασκήσεως.—Χρῆσις, Σύλλογοι, ὠφέλεια τῶν περιστερῶν.

Πολλοῦ εἶνε γνωστὴ ἡ χρησιμοποίησις τῆς περιστερᾶς ὡς ταχυδρόμου. Ἀφ' ὅτου δὲ παρετήρησαν τὸ προτέρημα τῆς ἀντοχῆς αὐτῆς, συνεστήθησαν εἰδικὰ σώματα εἰς τοὺς στρατοὺς σχεδὸν ὅλων τῶν κρατῶν, πρὸς διατήρησιν καὶ ἐξάσκησιν τῶν ταχυδρομικῶν περιστερῶν.

Πᾶν εἶδος περιστερᾶς δὲν εἶναι κατάλληλον διὰ τὸ ἔργον τοῦτο, μόνον δὲ τὰ ἑξῆς εἴδη ἐκρίθησαν χρήσιμα.

Τοιαύτη εἶνε ἡ περιστερὰ ἡ λεγομένη liégeois, *μικροῦ ἀναστήματος, μὲ ὀφθαλμοὺς ζωηροὺς ἧς ἡ ἀντοχὴ εἶναι ἀξιοσημείωτος καὶ ἥτις μεταξὺ τῶν περιστερῶν εἶνε ὅ,τι καὶ μεταξὺ τῶν ἵππων ὁ ἀραβικὸς τοιοῦτος.*

Ἔπειτα ἔρχεται ἡ περιστερὰ ἡ Ἰρλανδική, ἥτις συστελλομένη φαίνεται βραχύσωμος καὶ ὀγκώδης. Ἡ περιστερὰ αὕτη εἶνε ἐπίσης ἰσχυρά.

Τέλος ἡ περιστερὰ τῆς Ἀμβέρσης, ἥτις εἶνε τὸ ἄκρον ἀντίθετον τῆς προηγουμένης, διότι καὶ ὑψηλόσωμος εἶνε καὶ ἀρέσκεται νὰ ἐπιδεικνύῃ τὸ ἀνάστημα αὐτῆς, τὸ δὲ ράμφος αὐτῆς εἶνε ἰσχυρότατον καὶ χονδρόν.

Ἐκ τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν γίνεται ἡ στρατολογία τῶν ταχυδρομικῶν περιστερῶν. Μόλις δὲ γίνωσιν ἓξ μηνῶν ἄρχεται ἡ ἐξάσκησίς των. Κατ' ἀρχὰς ἐξασκοῦν τὰς περιστερὰς διὰ τὰ μακρὰ διαστήματα τῶν 10—20 χιλιομέτρων καὶ κατόπιν αὐξάνουσι διαδοχικῶς ταῦτα. Ἄλλως τε ἡ ἐξάσκησις βαίνει καθ' ὡρισμένους κανόνας. Ἡ αὔξησις τῶν διαστημάτων βαίνει βαθμηδόν, μὴ αὐξάνουσα ἀμέσως καὶ ἀποτόμως ἀλλὰ κατ' ὀλίγον, ἀναλόγως τῶν μαθητευομένων. Τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ αὐξάνωνται τὰ διαστήματα οὕτω πως: 20, 40, 60, 100 χιλιόμετρα κ.τ.λ.

Ἡ αὔξησις αὕτη ἐξακολουθεῖ μέχρι τῶν 300 χιλιομέτρων, διάστημα ὅπερ διανύουσι περίπου αἱ συνήθεις περιστεραί.

Αἱ περιστεραὶ τῶν πόλεων, αἵτινες εἶνε παρεσκευασμέναι διὰ τὴν πτῆσιν τοῦ φθινοπώρου ὑπερβαίνουσι κατὰ πολὺ τὸ ὅριον τοῦτο. Πολλάκις συμβαίνει νὰ διατρέξωσιν 700 χιλιόμετρα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Ἀλλὰ πολὺ μεγαλείτερον διάστημα διήνυσαν περιστεραί, διατρέξασαι τὸ μεταξὺ Calvi *(Κορσικῆς) καὶ* Verniers *(Βελγίου) διάστημα, ὅπερ εἶναι περίπου 900 χιλιόμετρα. Ἡ πρώτη φθάσασα περιστερὰ ἐπέταξεν ἐπὶ 27 ὥρας μετὰ μέσης ταχύτητος 555 μέτρων κατὰ λεπτόν.*

Ἡ ταχύτης αὕτη ποικίλλει, ἀναλόγως τοῦ καιροῦ, ὅστις δυνατὸν ἄλλοτε μὲν νὰ ᾖ εὔνους πρὸς τὴν πτῆσιν τῆς περιστερᾶς, ἄλλοτε δὲ ἀντίθετος. Ἐν Γαλλίᾳ ἔνθα τακτικῶς γίνονται διαγωνισμοὶ περιστερῶν διὰ τὸ διάστημα τῶν 250 μέχρι 450 χιλιομέτρων, παρετήρησαν, ὅτι ἡ συνήθης ταχύτης κατὰ λεπτὸν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν 1000—1200 μέτρων.

Εἶνε ἀληθές, ὅτι οἱ ἀποστάσεις αὗται εἶνε μηδαμιναί. Ἐν τούτοις λάβετε ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ταχύτης αὕτη εἶνε ἡ συνήθης· ἐὰν ὅμως καὶ ὁ ἄνεμος εἶνε εὔνους καὶ ἡ περιστερὰ ἔχει ὄρεξιν, δύναται νὰ διανύσῃ καὶ 1800 μέτρα κατὰ λεπτόν.

Ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν, δυνάμεθα κάλλιστα νὰ ἀποστείλωμεν, μέσω τῶν περιστερῶν, διαφόρους ἀγγελίας καὶ ἐπιστολὰς ἄνωθι τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, ἀφοῦ ἡ περιστερὰ συνηθίζει νὰ ἵπταται εἰς μέγα ὕψος καὶ ἀφοῦ ἄλλως τε εἶνε μικρὰ τὸν ὄγκον. Πράγματι δὲ ἕνεκα τῶν προτερημάτων αὐτῆς, δι' ὧν ἀποφεύγει τὰς ἐχθρικὰς σφαίρας, ἐγένετο χρησιμοτάτη εἰς τοὺς στρατούς.

Ὅταν πρόκειται νὰ διανύσῃ διάστημα μεῖζον τῶν 200 χιλιομέτρων, προσδένουσιν εἰς πολλὰς περιστερὰς τὴν αὐτὴν παραγγελίαν. Αἱ περιστεραὶ ὅμως αὗται ποικίλλουσι κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸν ἀριθμὸν ἀναλόγως τῆς ἀποστάσεως. Οὕτω διὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπόστασιν μεταχειρίζονται περιστερὰς ἑνός, δύο καὶ τριῶν ἐτῶν, πολλάκις δὲ καὶ τεσσάρων ἐτῶν· οὕτω δύνανται νὰ φθάσωσι καὶ τὰ 400 χιλιόμετρα.

Τὰ παραγγέλματα καὶ ἐν γένει αἱ ἀλληλογραφίαι γράφονται ἐπὶ φύλλων χάρτου ἐκ φλοιῶν κρομμύων, οὗς στρίβουσιν εἰς μικροὺς κυλίνδρους, τοὺς θέτουσιν ἐντὸς πτερῶν, ἅτινα κατόπιν προσαρμόζουσιν εἰς τὴν οὐρὰν τῶν περιστερῶν.

Ἐκτὸς τοῦ εἴδους τούτου τοῦ ἀλληλογραφεῖν μεταχειρίζονται καὶ ἄλλα. Οὕτως ἐν παραδείγματι, προσαρμόζουσι μακρὰς ταινίας χάρτου στενοῦ καὶ μεταξώδους, ἐφ' οὗ γράφουσι τὴν ἀλληλογραφίαν διὰ λεπτῶν γραμμάτων καὶ στενῶν.

Ἐν Ἰταλίᾳ προσαρμόζουσιν ἐπὶ τῶν περιστερῶν μικρὰς ἐλαφρὰς συσκευὰς ἐξ ἰνδοκαλάμου, αἵτινες φέρουσι σχισμάς, δι' ὧν ἐκ τῆς διελεύσεως τοῦ ἀέρος προκαλεῖται σύριγμα δι' οὗ ἄλλα μὲν πτηνὰ προκαλοῦσιν ἄλλα δὲ ἀπομακρύνουσιν οἱ κυνηγοί.

Ἐν Παρισίοις ὑπάρχει καὶ εἰδικὸς σύλλογος ταχυδρομικῶν περιστερῶν «Ἡ πηξὶς» ὅστις ἑδρεύει ἐπὶ τοῦ πύργου Ἄϊφελ καὶ ὅστις ἐνεργεῖ τακτικώτατα ἐξασκήσεις καὶ διαγωνισμοὺς δρόμου περιστερῶν.

Κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων πλεῖστας ὑπηρεσίας προσέφερον αἱ ταχυδρομικαὶ περιστεραί, δι' ὧν συνενοοῦντο οἱ πολιορκούμενοι μετὰ τοῦ ἔξω στρατοῦ.

Πρὸ ὀλίγων δὲ ἐτῶν ἐτακτοποιήθη ἐν τῷ ἐθνολογικῷ τῶν Γάλλων μουσείῳ ἡ πλουσιωτάτη ὄντως συλλογὴ των διὰ τῶν ταχυδρομικῶν περιστερῶν σταλέντων ἐγγράφων, ὧν ὁ ἀριθμὸς εἶνε μέγιστος.

*

Οὕτω λοιπόν, ἐν ὀλίγοις, ἐξασκοῦνται αἱ ταχυδρομικαὶ περιστεραὶ εἰς τὸ σπουδαιότατον αὐτῶν ἔργον, παρέχουσαι οὕτω μεγάλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν στρατόν, οὗτινος πολλάκις ἡ τύχη δυνατὸν νὰ ἐξαρᾶται ἐκ τινος ταχυδρόμου περιστερᾶς.

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

ΤΟ ΣΚΑΨΙΜΟΝ ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΩΝ

Σοβαροτάτη εἴδησις μετεδόθη κατ' αὐτὰς καὶ τὴν Ἑλλάδα, πρὸ καιροῦ κρατοῦσα εἰς συγκίνησιν τὴν λοιπὴν Εὐρώπην.

Πρόκειται περὶ τοῦ σκαψίματος τῶν ἀμπέλόνων. Ὡς γνωρίζετε, ἡ ἐργασία αὕτη ἀπαιτεῖ πολλὰ ἔξοδα πρὸς μίσθωσιν τῶν ἐργατῶν, δι' ὧν αὕτη ἐκτελεῖται. Οὐχ' ἧττον ὅμως οἱ ἀμπελοκτήμονες δὲν δύνανται ν' ἀποφύγωσι τὴν δαπάνην ταύτην, διότι αἱ ἄμπελοι αὐτῶν δὲν θὰ καρποφορήσωσι δεόντως.

Πρὸ τετραετίας ὅμως εἰς τὸ Μομπελιὲ τῆς Γαλλίας, ὁ κ. Γραντὼ μελετήσας τὰ τοῦ ζητήματος τούτου, ἐσκέφθη ν' ἀποφύγῃ τὴν χρῆσιν τῆς σκαπάνης, μεταχειριζόμενος ἄλλο τι μέσον ὅπερ δὲν ἐδράδυνε νὰ ἀνακαλύψῃ.

Πράγματι δὲ ἔκαμε πειράματα ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως ἀμπέλων, τὰς ὁποίας ἐκαλλιέργει χωρὶς νὰ σκάπτῃ αὐτὰς καθόλου, μεταχειριζόμενος τὸν ἑξῆς τρόπον. Δι' ἐπιστρώσεως λεπτῆς κόνεως ἀνθράκων ἢ σκωρείας σιδήρου ἐκαθάριζε τὰς ἀμπελῶνας, μὴ μεταχειριζόμενος οὐδὲ ἁπλοῦν σκάλισμα. Μετεχειρίζετο πρὸ πάντων σκωρείαν σιδήρου, διότι αὕτη εἶνε ἐξαίρετον λίπασμα.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν συνεχῶν δοκιμῶν του ὑπῆρξαν ἀληθῶς ἀπίστευτα, διότι αἱ ἄμπελοι ἀπέδοσαν τὸν αὐτὸν ὡς καὶ πρότερον καρπόν.

Ἑπομένως μία τοιαύτη εἴδησις δικαίως συνεκίνησε τόν τε ἐπιστημονικὸν καὶ τὸν ἐργατικὸν κόσμον, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἐφαρμόσαντες τὸ μέτρον τοῦτο εἰς τὰς ἀμπέλους των, ἔσχον σημαντικὴν οἰκονομίαν, ἀνερχομένην εἰς 50 %!

Ἡ λίπανσις τῶν ἀμπέλων κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Γκραντὼ γίνεται κατὰ τριετίαν ἢ τετραετίαν δι' ἑνὸς ἁπλοῦ ξελακώματος, τὸ ὁποῖον στοιχίζει πολὺ ὀλίγα εἰς τὸν ἀμπελουργόν.

Ὁ κ. Γκραντὼ εἰς τοὺς ὀλίγους δυσπίστους φέρει τὸ ἀκαταμάχητον ἐπιχείρημα τῶν κληματαριῶν, αἵτινες ἂν καὶ δὲν σκαλίζωνται, ἀποδίδουν μεγάλον εἰσόδημα, διατηροῦνται δὲ περισσότερα ἔτη τῶν καλλιεργημένων ἀμπέλων.

Τὴν σπουδαιοτάτην ταύτην ἀνακάλυψιν ἠσπάσθησαν ἅπαντες σχεδὸν οἱ σοφοὶ ἐπιστήμονες τῆς Δύσεως, οἵτινες ἤρξαντο μεταδίδοντες τὸν νέον τοῦτον τρόπον τῆς καλιεργείας τῶν ἀμπελώνων εἰς τοὺς ἀμπελουργούς, προτρέποντες τούτους νὰ μεταχειρισθῶσι τοῦτον ἀφόβως καὶ μετὰ πεποιθήσεως.

Ἡ ἐφεύρεσις αὕτη εἶνε σωστικὴ διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἧς μέγα τμῆμα γῆς κατέχουσιν ἀμπελῶνες. Οὕτω διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀνακαλύψεως θέλει προκύψῃ σημαντικὴ ὠφέλεια εἰς τοὺς σταφιδοκτήμονας.

ΤΡΩΓΟΜΕΝ ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝΤΩΣ

Ἡ τροφὴ εἶνε ζήτημα σπουδαιότατον, ἀπασχολήσαν καὶ ἀπασχολοῦν ἔτι, πολλοὺς μύστας τῆς Ἀσκληπιείου τέχνης.

Ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν δέ, παρὰ τὰς πολλαπλὰς δημοσίας συζητήσεις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου καὶ τὰς σχεδὸν καθημερινὰς διὰ τοῦ τύπου συζητήσεις, παρ' ὅλα ταῦτα, ἱδρύθησαν καὶ σύλλογοι προσέτι, ὑπὲρ τῆς ὑπερισχύσεως τῶν ἰδεῶν τῶν δύο μερίδων.

Δύο δὲ λέγων μερίδας, ἐνοῶ τοὺς κρεοφάγους καὶ τοὺς φυτοφάγους. Ἐκ τούτων, οἱ πρῶτοι εἶνε τῆς ἰδέας, ὅτι τὰ θρεπτικὰ στοιχεῖα τὰ ὑπὸ τοῦ κρέατος προσποριζόμενα, εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ τῆς χορτοφαγίας. Ἀπὸ ποῖον εἶδος τοῦ φυτικοῦ βασιλείου δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν τὴν φυσικὴν ἐκείνην θρεπτικὴν ὕλην, ἣν ἀπὸ τοῦ μυϊκοῦ κυρίως κρέατος ποριζόμεθα; Διατὶ λοιπὸν ἡ ἰατρικὴ δὲν ἀλλάσσει πλέον τὴν ἣν μέχρι τοῦδε ὁδὸν ἀκολουθεῖ διὰ τὴν ἀνάρρωσιν τῶν ἀσθενῶν της; Πῶς δηλαδὴ παρ' ὅλας τὰς κατὰ τοῦ κρέατος διαμαρτυρίας ἀκούομεν ἐν τούτοις τοὺς ἰατροὺς λέγοντας εἰς τοὺς ἀναρρωννύοντας, «τρώγετε μπιφτέκια καὶ κοτολέττας»; Ἄραγε ἀγνοοῦσιν οὗτοι τὴν ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν τῆς τροφῆς ταύτης;

Οἱ τῆς φυτοφαγίας ἀφετέρου ὀπαδοὶ λέγουσιν. «Ἡ φυτοφαγία ἔχει τὸ μέγα προτέρημα, ὅτι ἐμποδίζει τὴν πολυφαγίαν.» Τοῦτο εἶνε ἀληθέστατον. Ἀποδιώκεται ὁ μεγαλείτερος τοῦ ἀνθρώπου ἐχθρός, ἡ πολυφαγία. Ἐν Ἀγγλίᾳ μάλιστα ἱδρύθησαν σύλλογοι σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶνε ἡ διάδοσις τῆς φυτοφαγίας, ὡς ἀποκλειστικῆς τοῦ ἀνθρώπου τροφῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν, ὅτι δύο κυρίως γνῶμαι παλέουσι· ποίαν λοιπὸν πρέπει καὶ ἡμεῖς ν' ἀκολουθήσωμεν; Πρὶν ὅμως ἀποφασίσωμεν, ἂς ἴδωμεν καὶ τίνα τὰ ἀποτελέσματα τὰ ἐξαχθέντα ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ κρέατος ἢ τοῦ φυτοῦ ὡς ἀποκλειστικῆς τροφῆς.

Οἱ Ἰνδοὶ ὀπαδοὶ τοῦ Βραχμὰν ἢ τοῦ Βούδα δὲν μεταχειρίζονται ποτὲ ὡς τροφὴν, σάρκα ζώου. Ἡ θρησκεία τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων ἀπηγόρευεν ἐπίσης τὴν χρῆσιν τοῦ κρέατος. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ καὶ ὁ Πυθαγόρας συνίστα ἐν Ἑλλάδι, ὢν μύστης τῆς ἰατρικῆς. Ἰδοὺ λοιπὸν ὁλόκληροι λαοὶ ἀπόσχοντες ὁλοσχερῶς τοῦ κρέατος.

Ἔχομεν ὅμως καὶ ἓν παράδειγμα τὸ ὁποῖον προβάλλουσιν ὡς ἐπιχείρημα οἱ κρεοφάγοι, τὸ ἑξῆς: Κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς μεταξὺ Παρισίων καὶ Ρουένης εἰργάζοντο ἄγγλοι καὶ γάλλοι. Ἐκ τούτων οἱ πρῶτοι σχεδὸν καθημερινῶς ἐτρέφοντο διὰ κρέατος, ἐνῷ οἱ δεύτεροι διὰ λαχανικῶν. Παρετηρήθη λοιπὸν ὅτι οἱ ἄγγλοι εἰργάζοντο πολὺ καλείτερον τῶν γάλλων. Ἄρα ἡ διαφορὰ αὕτη προέκυψεν ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ κρέατος; Ἢ μήπως ἐνταῦθα ὁ ἀταβισμὸς καὶ ἡ ἕξις ἔλαβον σπουδαιότατον μέρος;

Οἱ Ἰνδοὶ ταχυδρόμοι διατρέχουσι καθεκάστην ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν 20 λεύγας τ' ὀλιγώτερον. Καὶ ὅμως τρέφονται μόνον δι' ὀρυζίου. Οἱ ρῶσσοι χωρικοὶ τρέφονται διὰ λαχανικῶν, μέλανος ἄρτου, γάλακτος καὶ σκορόδων, καὶ ὅμως ἐργάζονται 16—18 ὥρας τὴν ἡμέραν ὑπερβαίνοντες πολλάκις κατὰ τὴν ἀντοχὴν καὶ τὴν δύναμιν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀμερικανοὺς ναύτας. Οἱ νορβηγοὶ χωρικοὶ πολλοὶ ὀλίγον γνωρίζουσι τὴν ζωϊκὴν τροφήν. Ἐν τούτοις ἀκολουθοῦσι τὰς ἁμάξας τῶν περιηγητῶν, τρέχοντες ἀκαταπαύστως ἐπὶ 3—4 λεύγας. Οἱ Αἰγύπτιοι ἐργάται καὶ λεμβοῦχοι, οἵτινες πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐτρέφοντο διὰ πεπόνων, κρομμύων, κυάμων, ψακῆς, ἀραβοσίτου, καὶ χουρμάδων ἔχουσιν ἀξιοσημείωτον μυϊκὴν δύναμιν. Εἰς τὰ μεταλλορυχεῖα τῆς Ἀμερικῆς οἱ ἐργάται, οἵτινες δὲν τρέφονται διὰ κρέατος, ἀνέρχονται δὶς τῆς ἡμέρας τὰς καθέτους κλίμακας, μήκους 60—80 μέτρων, φέροντες ἐπ' ὤμου βάρος 100 κιλογράμμων.

Ὁ τοῦρκος στρατιώτης εἶνε ἐγκρατὴς τὰ μέγιστα. Πίνει μόνον ὕδωρ καὶ λεμονάδας, τρέφεται δὲ διὰ τοῦ ἑξ ὀρυζίου πιλαφίου καὶ σύκων, οὐδέποτε σχεδὸν δοκιμάζουν τὸ κρέας. Οὐχ ἧττον ἡ ἀντοχή του εἶνε γνωστή. Οἱ ἀχθοφόροι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Θεσσαλονίκης εἶνε ἀξιοσημείωτοι διὰ τὴν δύναμίν των· θὰ ἔχετε ἄλλως ἀκούσει τὸ λεγόμενον ἐπὶ τῇ θέᾳ ἀκμαίου καὶ φιλέριδος ἀνδρὸς «Μωρὲ σὰν τουρκαλᾶς εἶνε». Ὁ Σενέκας, θερμὸς ὀπαδὸς τῆς φυτοφαγίας, λέγει (ἐπ. 108). «Καὶ ἐγὼ ὡσαύτως ἐγκατέλειψα τὴν κρεοφαγίαν καὶ ἐν διαστήματι ἑνὸς ἔτους, οὐ μόνον συνήθισα εἰς τὰς νέας μου ἕξεις ἀλλὰ καὶ ἠσθανόμην εὐχαρίστησιν ἐκ τούτων· καὶ μάλιστα μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι αἱ πνευματικαί μου δυνάμεις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνεπτύχθησαν περισσότερον.

Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ ἐν Ἑλλάδι ζῶντες δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀνατρέχωμεν ἐπὶ πολὺ εἰς ξενικὰ παραδείγματα· ὀλίγας ἔξω τῶν Ἀθηνῶν λεύγας ὁ ὑγιὴς χωρικός, ὅστις θὰ ἀποθάνῃ ὑπέργηρος προκαλεῖ τὰ περίεργα βλέμματά μας. Εἶνε ἄρα γε ἀμφισβητήσιμον, ὅτι πολὺ ὀλίγον μεταχειρίζονται οἱ χωρικοί μας τὸ κρέας; Ἡ τακτική των τροφὴ εἶνε τὰ λαχανικά, τὰ γαλακτερά, τὰ ζυμαρικά, ὁ ἀθάνατος ρητινίτης πολλάκις δὲ καὶ τὸ μέλι.

Ἔφθασε καὶ μέχρι τῶν ὤτων μου τὸ ἑξῆς. Πρὸ χρόνων πολλῶν ἐπεσκέφθη τὴν οἰκίαν ἰατροῦ τινος ἐν Ἀθήναις ἀκμαιότατος χωρικὸς γέρων. Ἐπειδὴ δ' ἔτυχε τὴν ὥραν ἐκείνην νὰ παρευρίσκωνται καὶ ἄλλοι τινὲς ξένοι, μετὰ περιεργείας θεώμενοι τὸν σφριγυλὸν πρεσβύτην, τὸν ἠρώτησαν πῶς διάγει τὸν βίον· ἔλαβον δὲ τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν. Τὴν πρωΐαν ἐσηκώνετο εἰς τὰς $3^1/_2$—4, ἔτρωγε πινάκιον πλῆρες ἐλαιῶν, μέλανα ἄρτον καὶ ποτήριον πλῆρες ἀγνοῦ ρητινίτου· κατόπιν διηυθύνετο εἰς τοὺς ἀγρούς του, ὅπου μέχρι τῆς μεσημβρίας εἰργάζετο, ὅτε ἔτρωγε πάλιν τὰ αὐτὰ καὶ προσέτι κρόμμυα καὶ ἄλλα λαχανικά, κατόπιν ἐξηπλοῦτο ὑπὸ τὴν σκιὰν δένδρου τινὸς καὶ ἀφοῦ ἐπανελάμβανε τὴν ἐρ,ασίαν του, ἐπέστρεφε μόλις ὁ ἥλιος ἤρχιζε νὰ ροδίζῃ περὶ τὴν δύσιν του. Τὴν ἑσπέραν συνήθως τὸν ἀνέμενεν ἡ κοχλάζουσα χύτρα, ἐν ᾗ ἐξάπαντος εὑρίσκοντο ὄσπρια καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα μόνον δὲ τὴν Κυριακὴν ἀντὶ λαχανικῶν καὶ ὀσπρίων ἡ χύτρα περιέχει ζωμὸν κρέατος.

Ὀλίγον δὲ μετὰ τὸ φαγητὸν ἐξηπλοῦτο εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως, κοιμώμενος οὕτω σχεδὸν ταυτοχρόνως μὲ τὰ ἀλεκτροειδῆ καὶ ἐξύπνων ἐπίσης καθ' ἣν ὥραν καὶ ταῦτα.

Τὰ τέκνα των οἱ χωρικοὶ τρέφουσι μὲ περισσότερα γαλακτερά. Οὕτω τὴν πρωΐαν πίνουσιν ὁλόκληρον μόλις ἀμελχθὲν ἐκ τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ αἰγός, κύαθον γάλακτος ἀβράστου καὶ ἄνευ σακχάρεως.

Περὶ τὴν ιοην δὲ ὥραν ἀλοίφουσιν ἐπὶ τοῦ ἄρτου των μέλι ἢ βούτυρον μετὰ μέλιτος.

Ταῦτα λοιπὸν εἶνε τὰ προσόντα ἀμφοτέρων τῶν μερίδων. Ποίαν λοιπὸν νομίζῃ ὁ φίλος ἀναγνώστης ἡμῶν, ὅτι εἶνε συμφερώτερον ν' ἀκολουθήσῃ;

Κατὰ τὴν γνώμην μας ἀμφότεραι εἶνε ἀσύμφοραι. Οὔτε κρεοφάγος οὔτε φυτοφάγος. Καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο. Αὕτη εἶνε ἡ γνώμη ἡμῶν, ἣν καὶ θὰ προσπαθήσωμεν τὸ κατὰ δύναμιν, νὰ ἀναπτύξωμεν διὰ τῶν κατωτέρω.

Δὲν πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἑτέρας τροφῆς. Τὸ πᾶν ἔγκειται εἰς τὴν μετρίαν χρῆσιν ἑκατέρων. Μή ποτε ὑπολάβητε, ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ κρέατος ἢ τοῦ φυτοῦ ἔβλαψέ τινα· τὸν ἔβλαψεν ἡ κατάχρησις καὶ ὄχι ἡ χρῆσις.

ΤΡΩΓΟΜΕΝ ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝΤΩΣ: ἰδοὺ τὶ συμβαίνει. Ἐὰν τὸ ὅριον τοῦ ζῆν ἐλαττοῦται ὁσημέραι, ὑπαίτιος εἶνε ἡ πολυφαγία καὶ ἡ ποικιλοφαγία. Ἴσως τις ἀπορῶν σκεφθῇ, ἄραγε μόλις μετὰ παρέλευσιν τόσων αἰώνων ἀνεφύη καὶ ἡ πολυφαγία; εἰς τοῦτον δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν, ὅτι τὸ τρώγειν ὑπερβαλλόντως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ποικιλίας τῶν ἐδεσμάτων· ὥστε καὶ ἡ πολυφαγία ἀνεπτύχθη κατ' ὀλίγον, σὺν τῇ ἐπαράτῳ προόδῳ καὶ ἀναπτύξει τῆς μαγειρικῆς ἥτις κατήντησε νῦν τέχνη τελεῖα, ἀπαιτοῦσα σπουδὴν καὶ πεῖραν.

Εἶνε ἀδύνατον ὁ χωρικός, ὅστις καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα τρώγει σχεδὸν τὴν αὐτὴν τροφήν, εἶνε ἀδύνανον, λέγω, νὰ τρώγῃ ὑπερβαλλόντως, ὡς καὶ οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν, οἵτινες ὄχι μόνον καὶ κατὰ τὰ δύο γεύματα τῆς ἡμέρας ἔχουσι διάφορον τροφήν, ἀλλὰ καὶ ἕκαστον τούτων ἀποτελεῖται ἐκ πολυποικίλων ἐδεσμάτων, ὑπεραριθμων καρικευμάτων καὶ ὀρεκτικῶν.

Οὕτω πως ὁ τρώγων, αἰσθανόμενος τέρψιν τρώγει κατὰ κόρον, ὡς καὶ ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ ἐπιδίδεται εἰς τοῦτο καὶ καταστρέφεται, καὶ ἐν γένει εἰς πᾶν εἶδος τέρψεως.

Τὸ τρώγειν κατέστη πλέον πάθος. Πρὸ πάντων δὲ οἱ ὀργιασταὶ εὐγενεῖς τῆς ἀρχαίας Ρώμης ἐκυλίσθησαν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀκολασίας τοῦ τρώγειν. Φαντάσθητε, ὅτι κατήντησαν οἱ εὐγενέστατοι οὗτοι πατρίκιοι νὰ θεωρῶσι τὸ τρώγειν ὡς τὴν πρώτην σχεδὸν τῶν τέρψεων, δι' ὅπερ καὶ μυρίους τρόπους ἐν τῇ μαγειρικῇ ἐπενόησαν καὶ τὸ αἴσχιστον, κατόπιν ἑκάστου γεύματος ἀντὶ χωνευτικοῦ τινος ποτοῦ ἐλάμβανον ἐμμετικόν τι, δι' οὗ ἐξεκένουν τὸν στόμαχον, μεταβάλοντες τοῦτον εἰς σάκκον τῶν ἀχρήστων, ἵνα ὑπερπληρώσωσι τοῦτον μετ' ὀλίγον, δι' ἄλλων ἐφευρέσεων τῆς μαγειρικῆς.

Τὶ λοιπὸν ἂν ἐκ κρέατος ἢ φυτῶν ἀπετελοῦντο τὰ πενταπλάσια καὶ ὀκταπλάσια γεύματα τῶν λουκούλλων Ρωμαίων;

Ἀφ' ἑτέρου ὁ ἄνθρωπος ἀνήκει ἐκ φύσεως εἰς τὸ εἶδος τῶν σαρκοβόρων ζώων καὶ ἑπομένως ἡ ἀποκλειστικὴ χορτοφαγία, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν φύσιν ταύτην τοῦ ἀνθρώπου, ἂν δὲν ἀποβαίνῃ ἐπιβλαβὴς δὲν ἀποβαίνει ὅμως καὶ χρήσιμος, ὁπότε εἶνε καὶ περιττή.

Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ τρέφηται διὰ κρέατος ἀλλὰ ὅσῳ τὸ δυνατὸν σπανιώτερον, τοὐλάχιστον τρὶς τῆς ἑβδομάδος καὶ δι' ἐδεσμάτων οὐχὶ τόσω πολυπλόκων καὶ πολυποικίλων. Ἡ ἁπλότης καὶ ἡ τάξις ἐν τῷ φαγητῷ ἀποτελεῖ εἶδος διαίτης, ἡ δ' ἐν τῷ τρώγειν δίαιτα, εἶνε τὰ μέγιστα ὠφέλιμος.

Τὸ κρέας εἶνε οὐσία ἀπαιτοῦσα πολλὴν ἐνέργειαν πρὸς χώνευσιν· ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωμεν ταύτην ἐπιπροσθέτοντες καὶ ἄλλας παχείας οὐσίας, ἀλλ' ἀπεναντίας βοηθοῦντες διὰ τῶν σαλατικῶν, δηλαδὴ τῶν χόρτων, τὴν δύσμοιρον πέψιν.

Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἰατροὶ εἰς τοὺς ἀναρρωννύοντας συνιστῶσι τὴν χρῆσιν τοῦ στεγανοῦ κρέατος. Ἡ κοινῶς λεγομένη μ π ρ ι ζ ό λ α καὶ τὸ β ρ α σ τ ὸ ν εἶνε αἱ ἁπλούστεραι καὶ ὠφελιμώτεραι μορφαὶ τῆς κρεοφαγίας.

Ὡς συμπαίρασμα λοιπὸν τῆς μεταξὺ τῆς κρεοφαγίας καὶ φυτοφαγίας ἐπισκοπήσεως ἐξάγομεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος μᾶλλον δύναται νὰ βλαβῇ ἐκ τῆς ἀποκλειστικῆς χρήσεως τοῦ κρέατος ἢ τοῦ φυτοῦ, ὅτι πρέπει νὰ ποιῆται μετρίαν χρῆσιν ἐκ τοῦ πρώτου νὰ συνειθίσῃ τὰ ὄσπρια, τὰ ὁποῖα ὅλοι οἱ εὔποροι νῦν ἀπεσκοράκισαν, νὰ μεταχειρίζηται ἐπίσης καὶ τὰ γαλακτερὰ καὶ παρ' ὅλα ταῦτα νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του τὸ ΜΕΤΡΟΝ.

Ν ὰ σ η κ ώ ν ε σ θ ε ἐ κ τ ῆ ς τ ρ α π έ ζ η ς σ α ς π ε ι ν ῶ ν τ ε ς ἀ κ ό μ η. Ἰδοὺ ἡ ἁρμόζουσα συμβουλὴ διὰ τοὺς ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσι διαβιοῦντας καὶ πρὸ πάντων διὰ τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς ἡλικιωμένους.

Ὁ χωρικὸς μετὰ τὸ ἁπλοῦν αὐτοῦ γεῦμα θὰ διανύσῃ ἀρκετὸν διάστημα διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν, θὰ ἀναπνεύσῃ τὸν ζωογόνον τῆς ἐξοχῆς ἀέρα καὶ προσέτι θὰ καταπονηθῇ καλλιεργῶν τὴν γῆν ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους.

Ἐνῷ ὁ ἀστικός, κατόπιν τοῦ δυσπέπτου ἔργου του θὰ κλεισθῇ ἀκινητῶν εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ γραφείου του, εἰς μάτην περιμένων εἰς τὸ βάθος τῆς ἀναπαυτικῆς καθέκλας του τὴν ὄρεξιν διὰ τὸ ἑπόμενον γεῦμα.

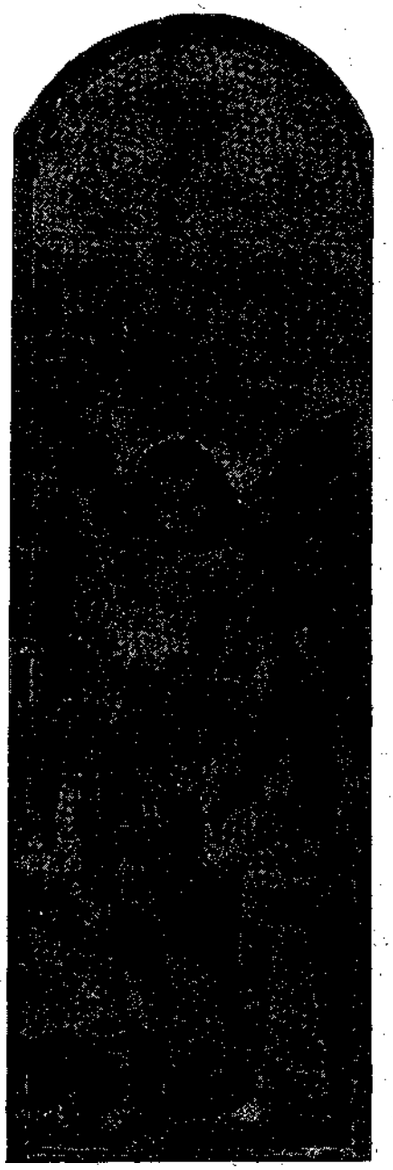

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟ

. . . . . .

«Δὲν θέλει ὁ καλὸς θεός, μικρέ, νὰ ὑποφέρῃς.
Ἔλα, φτωχό μου ὀρφανό,
ἐκεῖ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ
παντοτεινὰ θὰ χαίρῃς.»

. . . . . .

Ξημέρωσε καὶ τ' ὀρφανὸ ἀκόμα ἐγελοῦσε . . . .
Ποιὸς ξέρει, ἂν ἄγγελος κι' αὐτό,
μ' ἄλλο ἀγγελοῦδι φτερωτὸ
στὸν οὐρανὸ μιλοῦσε.

ΑΑΥΤΟΝ ΑΙΝΙΓΜΑ

Η ΜΝΗΜΗ

Πλεῖσθ' ὅσα παραδείγματα διεσώθησαν ὑπό τῆς ἱστορίας, ἀναφερόμενα εἰς τὸ μοναδικὸν διὰ τὸν ἄνθρωπον δῶρον, τὴν μνήμην. Ἡ μνήμη πολλάκις εἶνε ἐπιδεικτικὴ προέδου, ὡς τοῦτο κάλλιστα ἐννοοῦμεν κυρίως ἐκ τῶν ζώων, ἅτινα διὰ τῆς συνεχοῦς καὶ καταλλήλου διδασκαλίας καταμανθάνουσι διαφόρους λέξεις ν' ἀποσιηθίζουσι, ἢ νὰ ἐκτελῶσι διάφορα ἄλλα παίγνια. Ταῦτα πάντα δὲν ἐκμανθάνουσι καὶ ἐνθυμῶνται διότι τὰ κατενόησαν, ἀλλὰ διότι ὠξύνθη ἡ μνήμη των, καὶ ἐπὶ τῇ ἀκοῇ ὡρισμένης λέξεως παρὰ τοῦ κυρίου των ἢ ἐπὶ τῇ ὡρισμένῃ τούτου χειρονομίᾳ, ἐκτελοῦσι διόφορα παίγνια, ὡς οἱ κύνες, αἱ γαλαί, οἱ πίθηκοι καὶ ἄλλα ζῶα, ἢ προφέρουσι μηχανικῶς διαφόρους ἀμιλίας ὡς οἱ ψιττακοί.

Ὁ ἵππος διατί ἄρα γε ἀφιέμενος μαυρόθεν πορεύεται ἀλανθάστως πρὸς τὸν σταῦλον αὐτοῦ. Βεβαίως διότι ἡ μνήμη αὐτοῦ, βοηθουμένη ἐκ τῆς συνηθείας τῶν διερχομένων δρόμων, ἀναγνωρίζει τούτους καὶ ἐπανευρίσκει οὕτω ὁ ἵππος τὸν σταῦλον αὐτοῦ.

Ἡ ἱστορία ἰδιοῦ τι ἀναφέρει περὶ τῆς μνήμης παλαιοτέρων ἀνθρώπων.

Ὁ Ἱτολὸς Σκάλιγερ ἔμαθεν ἐν εἴκοσι καὶ μιᾷ ἡμέραις τὴν Ἰλιάδα, ἥτις περιλαμβάνει 15,210 στίχους καὶ τὴν Ὀδύσσειαν, ἥτις ἐπίσης περιλαμβάνει οὐ μικρὸν ἀριθμὸν τοιούτων. Ὁ Λίψιος, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λουγδούνου, ἀνελάμβανε νὰ ἐπαναλάβῃ ἅπασαν τὴν ἱστορίαν τοῦ Τακίτου, ἔμπροσθεν προσώπου, ὡπλισμένου δι' ἐγχειριδίου, μὲ τὴν ἄδειαν νὰ διαπερασθῇ ὑπὸ τούτου ἅμα τῷ πρώτῳ παραμικρῷ σφάλματι.

Λευδοβίκος ὁ XII ἠδύνατο κατόπιν ἑνὸς ἔτους, νὰ ἰχνογραφίσῃ ἐκ μνήμης τὸν χάρτην χώρας, μὲ ὅλα αὐτῆς τὰ σημεῖα. Ὁ ἠθοποιὸς Λασωκλὲρ ἀνεγίγνωσκε διάφορα προγράμματα, ἅτινα κατόπιν ἀπεστήθιζε κατὰ λέξιν.

Διηγοῦνται ὅμως καὶ τὸ ἑξῆς περὶ τῆς μνήμης ἀνδρὸς ἐπεισόδιον, ὅπερ σχεδὸν ἀπίθανον θέλει φανῇ τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις.

Ἐν Ποτσδάμῃ παρουσιάσθη ἄγγλος τις πρὸ τῷ Φρειδερίκῳ, οὗτινος ἀσπέσπασε τὴν ἔκπληξιν καὶ τὸν θαυμασμὸν ἕνεκα τῆς ἰσχυροτάτης αὐτοῦ μνήμης.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔτυχε νὰ παρουσιασθῇ καὶ ὁ Βολταῖρος, φέρων πρὸς τὸν βασιλέα δρᾶμα ἔμμετρον ὅπερ καὶ τῷ ἀνέγνωσα κατόπιν διαταγῆς. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ Φρειδερίκος λέγει τῷ Βολτάρῳ.

— Περίεργον! ἀκριβῶς τὸ δρᾶμα τοῦτο μοὶ ἀνέγνωσε σήμερον ἄλλος τις.

Ἀμέσως δὲ καλεῖ τὸν ἄγγλον, ὅστις ἦν κεκρυμένος ὄπισθεν τῆς θύρας ἔνθα ἤκουσεν ὅλον τὸ δρᾶμα, καὶ ἐπὶ τῇ διαταγῇ τοῦ βασιλέως τὸ ἀπεστήθισεν ἀλανθάστως, ἐνῷ ὁ δυστυχὴς Βολταῖρος ἔμεινε κεχηνώς!.

Ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν ἀρχαίων ἱστορία μᾶς διεφύλαξεν ἀρκετὰ παραδείγματα μνημόνων ἀνδρῶν. Ὁ διάδοχος τοῦ Τραϊανοῦ Ἀδριανός, ὁ Μιθριδάτης, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Σκηπίων, ὁ Κῦρος καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ἤξευρον τὰ ὀνόματα ὅλων αὐτῶν τῶν στρατιωτῶν.

Ὁ ῥήτωρ Ὀρτένσιος παρευρεθεὶς ποτε ἐν τινι δημοσίᾳ ἀγορᾷ ναθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀπεστήθισε κατόπιν ὅλα τὰ πωληθέντα ἀντικείμενα καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀγοραστῶν.

Ὁ πρέσβυς Κινέας εἰσελθὼν εἰς τὴν σύγκλητον, ἐχαιρέτισε τὴν ἑπομένην ἅπαντας τοὺς συγκλητικοὺς ἕνα ἕκαστον διὰ τοῦ ὀνόματις αὐτοῦ.

Ἀλλὰ τά παραδείγματα ταῦτα εὐκόλως ἐξηγοῦνται, καθόσον ἐν τῷ πάλαι καιρῷ ἡ μνήμη ἦτο πολὺ ἀναγκαιοτέρα διότι, ἡ γρσφὴ δὲν ἦτο ἐν χρήσει ὡς τὴν σήμερον.

Τὴν σήμερον ἡ τοιαύτη μνημονικότης ἕνεκα τῶν σπανίων παραδειγμάτων, κατήντησε τὶ περίεργον.

Οὕτω καὶ πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν ἀφίχθη καὶ ἐν Ἑλλόδι περιώνυμος μνήμων Ἕλλην, Μαργαρίτης ὀνομαζόμενος, ὅστις ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ πολυπλοκοτάτας μαθηματικὰς πράξεις ἐν μόνῳ τῷ κρανίῳ αὐτοῦ. Τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐξετέλεσεν ἐνώπιον καθηγητῶν τοῦ ἡμετέρου Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, εἵτινες μόλις ἐπρόφθανον ἐπὶ τοῦ πίνακος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πράξεων τούτων.

ΕΛΑ

Ἔλα ἀγάπη μου γλυκειὰ
Ἔλα χρυσὴ μ' ἐλπίδα
Ἔλα παλμὲ τοῦ στήθους μου
Τῆς νειώτης μου ἀχτῖδα.

—

Ἔλα νὰ ἀπολαύσωμε
Τὴν φύσιν μοναχοί μας
Ἔλα νὰ κτίσωμε φωλιὰ
Στὴν ἄδολη ψυχή μας

—

Ἔλα 'στὰ δάση 'στοὺς δρυμοὺς
Στὰ πεῦκα 'στὰ ἐλάτια
Ἔλα εἰς τὰ φυλλόπλεκτα
Τοῦ ἔρωτος παλάτια.

—

Ἔλα σὲ ἴσκιο ἥσυχο
Μουριᾶς ν' ἀναπαυθοῦμε,
Ἔλα σὲ πλάτανου δροσιὰ
Τὴν φύσιν νὰ χαροῦμε.

—

Ἐκεῖ μαζὶ ἀγάπη μου
Στὴν ἀνθισμένη φύσι,
Ὡς ροδονιὰ ἀειθαλὴς
Ὁ ἔρως μας θὰ ζήση.

Σοφ. Κ. Οἰκονομίδου

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Μεγενθύνσεις

Θὰ ἔχετε ἴδει βεβαίως φωτογραφίας φυσικοῦ μεγέθους, ὧν τὸ μέγεθος θὰ σᾶς ἐξέπληξε.

Αἱ φωτογραφίαι αὗται εἶνε πιστὰ ἀντίγραφα μικρῶν κοινῶν φωτογραφιῶν, ἐπιτυγχανόμεναι δι' εἰδικοῦ μηχανήματος, μεγενθυντικοῦ καλουμένου (agrandisseur). Αἱ μεγενθυντικαὶ αὗται συσκευαὶ ὁμοιάζουσι πολὺ πρὸς τοὺς προβολεῖς (lenterne magique ἢ prejecteur). Συνήθως μάλιστα ἡ αὐτὴ μηχανὴ χρησιμεύει καὶ ὡς προβολεὺς καὶ ὡς μεγενθυντικὸν μηχάνημα. Συνίσταται δὲ ἐξ ἑνὸς τετραγώνου θαλάμου ἐν ᾧ τοποθετεῖται λάμπα πετρελέου, ἀεριόφωτος ἢ ἠλεκτρικοῦ φωτός. Ὁ θάλαμος οὗτος κλείεται ἑρμητικῶς οὕτως ὥστε εὑρισκόμενοι ἐν σκοτεινῷ δωματίῳ ἂν κλείσωμεν τὸν θάλαμον τῆς μηχανῆς ἡμῶν, πρέπει νὰ εὑρισκόμεθα πάλιν εἰς πλῆρες σκότος, ἐνῷ ὁ λαμπτὴρ ἐντὸς τῆς μηχανῆς θὰ εἶνε ἀνημμένος. Δὲν πρέπει μάλιστα νὰ διακρίνωμεν, οὔτε καὶ διὰ τινος σχισμῆς ἂν ὁ λαμπτὴρ εἶνε ἀνημμένος. Εἰς τινα τῶν κατὰ μῆκος πλευρῶν τοῦ θαλάμου τῆς μηχανῆς ὑπάρχει μεγεθυντικὸν σύστημα φακῶν, δι' ὧν καὶ μόνων ἐξέρχονται συγκεντρούμεναι αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἐν τῇ μηχανῇ φωτός. Εἰς πολλὰς μηχανὰς μεταχειριζόμεθα τὸ ἡλιακὸν φῶς. Μεταξὺ δὲ τῶν φακῶν ὑπάρχει μέρος ἐνῷ τοποθετοῦμεν τὴν ἀρνητικὴν πλάκα. Ἤδη ἡ μηχανὴ εἶνε τελείως κατηρτισμένη. Ἀφαιροῦμεν λοιπὸν τὸ πῶμα τοῦ φακοῦ καὶ εὑρίσκομεν τὴν κατάλληλον ἀπόστασιν τῆς μηχανῆς ἀπὸ τοῦ πίνακος, ἔνθα θὰ θέσωμεν τὸν εὐαίσθητον χάρτην. Ἅμα δὲ εὕρομεν τὴν θέσιν τῆς μηχανῆς καὶ διακρίνομεν ἐπὶ τοῦ ἐναντι λευκοῦ πίνακος τὴν εἰκόνα μὲ ὅλας αὐτῆς τὰς λεπτομερείας καὶ ἅμα κανονίσωμεν καὶ τὸ μέγεθος τὸ ὁποῖον ἐπιθυμοῦμεν, στερεοῦμεν τὴν μηχανήν, κλείομεν τὸν φακὸν καὶ θέτομεν μικρὸν τεμάχιον εὐαισθήτου χάρτου ἐπὶ τοῦ πίνακος εἰς μέρος προσβαλλόμενον καλῶς ὑπὸ τῆς εἰκόνος διὰ νὰ ἴδωμεν ἐπὶ πόσον χρόνον πρέπει νὰ ἐκθέσωμεν τὴν ἀρνητικὴν εἰκόνα. Τὸ μέτρον τοῦτο εἶνε ἀναγκαῖον, καθόσον ἐκ μικροῦ τινος σφάλματος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκθέσεως τοῦ χάρτου, δυνατὸν νὰ μὴ ἐπιτύχῃ ὁ χρωματισμὸς καὶ τότε θὰ ἀπολέσωμεν ὁλόκληρον τεμάχιον χάρτου, ὅστις θὰ κοστίζῃ οὐκ ὀλίγον. Ἀφοῦ λοιπὸν διὰ τοῦ μικροῦ τεμαχίου χάρτου ἴδωμεν πόσος χρόνος ἐκθέσεως χρειάζεται, κλείομεν τὸν φακὸν καὶ τοποθετοῦμεν τὸ μέγα τεμάχιον τοῦ χάρτου ἐπὶ τοῦ πίνακος προσέχοντες, ὥστε ἡ εἰκὼν νὰ πέσῃ ἐπ' αὐτοῦ καταλλήλως· Ἔπειτα ἀνοίγομεν τὸν φακὸν ἐφ' ὅσον χρόνον μᾶς ὑπέδειξε τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου καὶ εἶτα κάμνομεν τὴν ἐμφάνισιν.

Χάρτην διὰ τὰς μεγενθύσεις μεταχειρίσθητε τὸν λίαν εὐαίσθητον βρωμιοῦχον, (ἐκτὸς τοῦ Lenta ὅστις ἕνεκα τῆς βραδύτητος αὐτοῦ εἶνε ἀκατάλληλος.)

Λουτρὰ ἐμφανιστικὰ καὶ ἐν γένει τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις καὶ σχετικὰ μὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην εὑρίσκετε εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς χρήσεως τοῦ βρωμιούχου χάρτου.

Ἡ τέχνη ἐν τῇ φωτογραφίᾳ.

Ἤδη ὅτε διήλθομεν ἅπασαν τὴν ἀναγκαίαν ὕλην πρὸς πλήρη, τὸ κατὰ δύναμιν, περιγραφὴν τῆς στοιχειώδους φωτογραφικῆς τέχνης, καλὸν εἶνε, νομίζομεν, νὰ εἴπωμεν καὶ τινα ἀκόμη περὶ τῆς τέχνης ἐν τῇ φωτογραφικῇ.

Καθὼς ὑπάρχουσι μανιώδεις συλλέκται, γραμματοσήμων, δελταρίων κ.τλ. ἵνα διέρχωνται τὰς τῆς σχολῆς ὥρας ἐν τερπνῇ τινι ἐνασχήσει, οὕτως ὑπάρχουσι καὶ ἐρασιτέχναι φωτογράφοι. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἀναμφιβόλως θὰ διέρχωνται τὰς ὥρας αὐτῶν ἐν πληρεστέρᾳ τέρψει, μὲ τὴν διαφορὰν ὅμως ὅτι θὰ ὑφίστανται συνεχῶς καὶ σημαντικὰς δαπάνας.

Ἡμεῖς διὰ τῶν γραφέντων ἐν τῇ περιγραφῇ πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τέχνης ταύτης εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι πᾶς τις, οὐδὲ τὴν παραμικρὰν ἰδέαν ἔχων περὶ φωτογραφικῆς, δύναται πολὺ εὐκόλως νὰ μάθῃ ταύτην. Ἐν τούτοις ἐν τῇ ἐξασκήσει ταύτης πρέπει νὰ ἀναπτύξῃ ἰδίαν καλαισθησίαν, τέχνην καὶ ἐφευρετικότητα.

Ἐὰν θέλῃ, ὅστις ἐπιχειρήσῃ νὰ ἐξασκήσῃ ἐρασιτεχνικῶς τὴν φωτογραφικήν, νὰ μὴ βαρυνθῇ ταύτην, πρέπει νὰ ἐξεύρῃ τρόπον, ὥστε νὰ εὐχαριστῆται ἐκ ταύτης.

Ἂν ἐν παραδείγματι πρόκειται νὰ φωτογραφίσῃ ἀπόψεις τελετῆς τινος, δὲν πρέπει νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ ἐξώστου, διὰ νὰ φωτογραφίσῃ, κατὰ τὴν ἰδέαν του καλλίτερον, οὔτε ἀπὸ τὸ ὕψος παραθύρου τινός. Διότι μία τοιαύτη φωτογραφία θέλει παραστήσει τὴν φωτογραφηθεῖσαν ἄποψιν ἐν πολλῇ σμικρότητι, τοιαύτη ὥστε τὸ μὲν πλῆθος τῶν ἀνθρώπων θὰ φαίνεται ὡς μᾶζα συγκεχυμένη, τὰ δὲ πρόσωπα τῶν βασιλέων καὶ λοιπῶν ἐπισημοτήτων θὰ εἶνε ἀδιάκριτα. Τοιαύτη λοιπὸν φωτογραφία δὲν θέλει εὐχαριστήσει τὸν ἐρασιτέχνην, ὅστις ἀπ' ἐναντίας μακρὰν τῆς ἡσυχίας τοῦ ἐξώστου, πρέπει νὰ διαγκωνισθῇ νὰ πατηθῇ νὰ κουρασθῇ τρέχων πανταχοῦ, ἂν θέλῃ νὰ εὕρῃ κατάλληλον τοποθεσίαν πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τῆς φωτογραφίας του. Πρέπει νὰ προσπαθήσῃ νὰ εὕρῃ θέσιν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ πεζοδρομίου πλατείας τινός, ἢ εἰς τὸ πλευρὸν ἁμαξηλάτου τινός, βέβαιος ὢν ὅτι ἡ τελετὴ θέλει διέλθῃ οὐχὶ μακρότερον τῶν 10—15 μέτρων ἀπ' αὐτοῦ. Οὕτω πως θὰ ἔχῃ φωτογραφίαν ἐν ᾗ οὐ μόνον ἡ κυρίως τελετὴ μετὰ τῶν βασιλέων θὰ φαίνονται εὐκρινέστατα καὶ εἰς καλὸν μέγεθος ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ πλήθους θὰ γνωρίζωνται τὰ πρόσωπα.

Προκειμένου νὰ φωτογραφίσῃ στιγμιαίως σκηνὰς τῶν ἀγυιῶν, ἀπόψεις ὁδῶν, πλατειῶν καὶ περιπάτων πρέπει νὰ ἐκλέξῃ τὴν κατάλληλον στιγμήν, νὰ περιμένῃ τὴν διέλευσιν ὀχήματός τινος, ὀπωροπώλου καὶ ἐν γένει μικροπωλητοῦ τινος, οὕτως ὥστε κατόπιν ἡ εἰκὼν νὰ μὴ παρουσιάζῃ ξηράν τινα ἀπεικόνισιν, ἀλλὰ νὰ προκαλῇ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ θεατοῦ.

Ὅταν πρόκειται νὰ φωτογραφίσῃ ἐξοχικοὺς περιπάτους, ἐξοχικὰ τοπεῖα, ἀρχαιότητας καὶ τὰ τοιαῦτα, πρέπει νὰ προσπαθῇ ὥστε τὴν ἄκραν τῆς εἰκόνος νὰ κατέχῃ περίεργός τις περιηγητής, δυστυχὴς τις ἐπαίτης, κυρία τις, ἔφιππός τις, ἢ προσέτι φανός τις κορμὸς δένδρου καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥστε νὰ μὴ παρουσιάζεται τυπικῶς καὶ στερεοτύπως τὸ φωτογραφούμενον εἰς τὸ μέσον τῆς πλακός.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΛΕΙΣ

— Διατί ἡ θερμότης τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ ἡλίου κυρτοῖ τεμάχιον χάρτου.

— *Διότι 1ον ἡ θερμότης ἀποξηραίνουσα τὴν πρὸς αὐτὴν ἐκτεθειμένην πλευρὰν τὴν ἀναγκάζει νὰ συσταλῇ· 2ον ἡ ξηρανθεῖσα πλευρὰ πρὶν ἢ λάβῃ μικροτέραν ἐπιφάνειαν ὀφείλει νὰ καταστῇ κοίλη, ἐνῷ ἡ μὴ θερμανθεῖσα πλευρὰ κυρτοῦται.*

— Διατί ὁ χάρτης ὅστις ἐκυρτώθη πρὸ τοῦ πυρὸς ἐπανέρχεται εἰς τὸ πρότερον σχῆμα του, μόλις τὸν ἀποσύρωμεν ἐκ τοῦ πυρός;

Διότι μόλις ὁ χάρτης ἀπομακρυνθῇ τοῦ πυρὸς ἐπανάλαμβάνει τὴν πρώτην του θερμοκρασίαν καὶ ἑπομένως ἐπανέρχεται εἰς τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ σχῆμα.

— Διατί ἐὰν βρέξωμεν μίαν πλευρὰν τεμαχίου χάρτου, οὗτος ἀμέσως κυρτοῦται;

Διότι ἡ βραχεῖσα διαστέλλεται καὶ ἵνα καταλάβῃ χῶρον μεγαλείτερον πρέπει νὰ κυρτωθῇ ἐνῷ ἡ ξηρὰ πλευρὰ καθίσταται κοίλη.

— Πρὸς ποῖον μέρος κυρτοῦνται τὰ φυτά;

Γενικῶς παρατηρεῖται ὅτι τὰ φυτὰ κλίνουσι πρὸς τὸν ἥλιον καὶ ἐκ τούτου παροι σιάζουσιν ἐπαισθητὴν κύρτωσιν πρὸς τὸν ἥλιον.

— Διατί τὰ φυτὰ κλίνουσι πρὸς τὸν ἥλιον;

Διότι ὁ ἥλιος θερμαίνων τὴν πρὸς αὐτὸν ἐστραμμένην πλευρὰν τοῦ φυτοῦ, ἀναγκάζει διὰ τῆς θερμότητος τὴν πλευρὰν ταύτην νὰ συσταλῇ καὶ ἑπομένως ἡ πλευρὰ αὕτη κοιλοῦται ἐνῷ ἡ ἀντίθετος κυρτοῦται, ἕνεκα δὲ τούτου τὸ φυτὸν κλίνει πρὸς τὸν ἥλιον.

— Διατί αἱ τρίχες βοστρυχίζονται διὰ τοῦ θερμοῦ σιδήρου;

Διότι ὁ θερμὸς σίδηρος, περὶ ὃν περιελύσωμεν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ἀναγκάζει τὰ μέρη τῶν τριχῶν εἰς τὰ ὁποῖα ἐφάπτεται νὰ κυρτωθοῦν, δι' ὃν λόγον καὶ ὁ χάρτης κυρτοῦται πρὸ τοῦ πυρός.

— Διατί ὁ ἐρυθρὸς ἐκ τῆς πυρᾶς σίδηρος εἶνε μᾶλλον εὔκαμπτος τοῦ ψυχροῦ.

— *Διότι ἡ θερμότης ἀποχωρίζουσα τὰ μόρια, ἐκμηδενίζει τὴν συνοχὴν τούτων, ἕνεκα δὲ τούτου εὐκολώτερον δύνανται ταῦτα ν' ἀποχωρισθῶσιν. Διὰ τῆς πολλῆς μάλιστα θερμότητος τόσον ἐκμηδενίζεται ἡ συνοχὴ τῶν μορίων ὥστε καθίσταται ὁ σίδηρος ρευστός.*

— Διατί ἄλλαι μὲν ὕλαι εἶνε στερεὰ σώματα, ἄλλαι ρευστὰ καὶ ἕτεραι ἀέρια;

Διότι σωμάτων τινῶν ἐκ φύσεως τὰ μόρια συνέχονται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε κρατῶσι τὰ σώματα ἐν στερεᾷ καταστάσει. Ἄλλων σωμάτων τὰ μόρια συνέχονται ἐκ φύσεως ὀλιγώτερον δι' ὃ τὰ σώματα ταῦτα εὑρίσκονται ἐν ρευστῇ καταστάσει. Ἄλλων δὲ σωμάτων τὰ μόρια σχεδὸν δὲν συνέχονται καθόλου, ἕνεκα δὲ τούτου εὑρίσκονται ἐν τῇ φύσει ὡς ἀέρια.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Θεωρία τῶν φυσαλίδων. *Κατόπιν πολλοῦ σκαψίματος καὶ ἐν γένει ἐργασίας ἀπαιτούσης πολλὴν τριβὴν καὶ κόπον, ἀναφαίνονται ἐπὶ τῶν χειρῶν ἢ τῶν ποδῶν φυσαλίδες.*

Πρὸς ἐξάλοιψιν τούτων συνιστῶμεν τὴν κάτωθι ἀλοιφήν, δι' ἧς ἀλοίφετε τὸ πάσχον μέρος.

Savon blanc	50	gr.
Suif ou graisse fraiche	50	»
Alcool compuré	25	»
Vinaigre camphré	25	»

Κόνις κατὰ τῶν τομῶν τοῦ ξυραφίου. *Εἶνε πολλοὶ δυσάρεστοι αἱ ἐκ τῶν ξυραφίων προερχόμεναι τομαὶ καὶ ἕνεκα τῆς ὀδύνης ἣν προξενοῦν καὶ ἐκ τῆς ἀσχήμου θέας.*

Ἔχετε λοιπὸν ἕτοιμον τὴν ἑξῆς κόνιν, ἣν κατασκευάζετε οὕτω πως. Λαμβάνετε ἀνάλογα μέρη στύψεως, τραγακανθίνου κόμμεος gomme adragante *καὶ ταννίνης. ἅτινα κονιοποιῆτε λεπτότατα καὶ ἀνακατεύτε καλῶς.*

Καθαρισμὸς τῶν δερματίνων χειροκτίων. *Διὰ τὰ καθαρίσητε δερμάτινα χειρόκτια διαλύσατε ἐντὸς ἡμισείας λίτρας γάλακτος 100 γραμμάρια* carbonate de potasse. *Κατόπιν θέσατε τὰ χειρόκτια ἐντὸς ξυλίνων χειρῶν ἢ ἂν δὲν ἔχετε τοιαῦτας, θέσατέ τας εἰς ἑκάστην χεῖρα σας ἐναλλὰξ καὶ τρίψατε ταῦτα διὰ τεμαχίου φλανέλλας βεβρεγμένης ἐκ τοῦ μίγματος τούτου. Ἂν εἶνε πολὺ ρυπαρὰ πρέπει νὰ τὰ τρίψετε ἐπὶ πολὺν ὥραν. Κατόπιν σφογγίσατέ τα διὰ φλανέλλας στεγνῆς ἔπειτα ἀφαιρέσατέ τα ἀπὸ τὴν χεῖρα σας καὶ κρεμάσατέ τα.*

Τὰ μικρόβια καὶ ἡ γενειάς. *Παρὰ πλείστων ἰατρῶν ὁμολογεῖται ὅτι διὰ τῆς γενειάδος, ἔστω καὶ τοῦ ἁπλοῦ ὑπογενείου, πλεῖστοι ὅσοι ἀσθένειαι προσκτῶνται, καθόσον πολὺ εὐκολώτερον τὰ μικρόβια μεταβιβάζονται ἀπὸ τῶν ἀσθενῶν εἰς τοὺς γενειοφόρους.*

Πρὸ πάντων οἱ ἰατροὶ πρέπει νὰ ξηρίζωνται καλῶς, ἐκτὸς ἂν δύνανται νὰ ὑποφέρουν τὰς συνέχεις ἀπολυμάνσεις ταύτας.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἡ ἀγαθὴ ψυχὴ ὁμοιάζει μὲ κύκνον, διότι ἐξέρχεται παντὸς ρύπου καθαρή,

Λέγουσιν. Ἔσω πτωχὸς ἀλλ' ἐνάρετος! Ἂν εἶνε δυνατὸν τοῦτο.

Προσπάθησε μὴ πεινάσῃς καθόσον θὰ κλέψῃς.

Ὅστις ἔχει πολλὰς ἐρωμένας γνωρίζει πῶς δύναται νὰ σκοτώσῃ τὸν καιρόν του.

Ὅστις δὲν ἔχει καμμίαν γνωρίζει πῶς νὰ ζήσῃ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟν

Ὁ σχοινοβάτης

Πολλοὶ θὰ γνωρίζουν ἀπὸ τῆς σχολικῆς αὐτῶν ἡλικίας ὁ γνωστότατον τοῖς μαθηταῖς παίγνιον ἰσορροπίας τὸ ἐπιτυγχανόμενον δι' ἑνὸς μολύβδου καὶ μαχαιριδίου.

Τὸ πᾶν εἰς τὰ τοιαῦτα παίγνια ἔγκειται εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητος κάτωθι τοῦ ἰσορροπουμένου ἀντικειμένου.

Προτείνατε λοιπὸν εἴς τινα ὁμήγυριν τὶς δύναται νὰ κατασκευάσῃ ἀνθρωπίσκον ἐκ χαρτονίου τοῦ ὁποίου ἡ μία χεὶρ νὰ ὑψοῦται ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του, εἶτα δὲ νὰ κατορθώσῃ νὰ ἰσορροπίσῃ τοῦτον θέτων αὐτὸν ἐπὶ τεταμένου νήματος ἐφ' οὗ μόνον διὰ τοῦ ἄκρου τῆς χειρός του νὰ στηρίζηται.

Εἰς μάτην θὰ προσπαθήσωσι πάντες νὰ ἐπιτύχωσι τὸ πείραμα, ἂν μὴ ἀκαλουθήσωσι τὸ ἑξῆς τέχνασμα.

Λαμβάνουσι σύρμα μήκους διπλασίου τοῦ ἀνθρώπου, οὗ τὴν μίαν ἄκραν προσαρμόζουσιν ἐπὶ τοῦ ποδὸς τοῦ ἀνθρώπου B, εἶτα στρέφουσι τὴν ἑτέραν ἄκραν του κατὰ τὸ F καὶ εἰς τὸ ἄκρον προσαρμόζουσι τεμάχιον μολύβδου ἢ ἄλλο τι βαρὺ σῶμα.

Οὕτω μόνον θέλει γίνει κατορθωτὸν τὸ διασκεδαστικὸν τοῦτο παίγνιον.

ΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Αἱ ρυτίδες

Αἱ λευκαὶ τρίχες δὲν εἶνε τόσον ἀπεχθεῖς ὅσον αἱ ρυτίδες. Ἡ λευκὴ θρὶξ δὲν ἀποδίδει ὡς αἱ ρυτίδες τὸν πρόωρον μαρασμὸν εἰς τὸ πρόσωπον.

Πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ρυτίδων πολλαὶ σκευασίαι ἐπενοήθησαν, αἵτινες ὅμως μᾶλλον βλάπτουσι, διότι ὡς ἐκ τῶν συστατικῶν αὐτῶν ἐξαλείφουσι τὰς ρυτίδας προσκαίρως, ἀλλὰ καταστρέφουσι τὸ δέρμα εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε μετ' οὐ πολὺ ἀναφαίνονται πάλιν αὗται πολυπληθέστεραι καὶ κακοηθέστεραι.

Ἡ μόνη, ἣν συνιστῶμεν ἡμεῖς εἶνε ἡ ἑξῆς μέθοδος.

Ἑτοιμάσατε τὴν ἑξῆς σκευασίαν. Λάβετε 200 γρ. ροδοστάματος εἰς τὸ ὁποῖον προσθέσατε 50 γρ. πυκνοῦ γαλακτώματος ἀμυγδάλων καὶ 4 γρ. sulfate d'alumine. Διαλύσατε ταῦτα καλῶς καὶ εἶτα στραγγίσατε διὰ λεπτοῦ ὑφάσματος.

Διὰ τῆς σκευασίας ταύτης πλύνατε ἅπαξ τῆς ἡμέρας τὸ ἐρυτιδωμένον μέρος τοῦ προσώπου σας. Οὕτω θέλετε παρατηρήσει ὅτι τὸ δέρμα σας θὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐλαστικότητα αὐτοῦ.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Διατήρησις μελιτζανῶν κ.τ.λ.

Εἰς προηγούμενον τεῦχος τῆς «Φύσεως» ἀνεγράψαμεν τρόπον πρὸς διατήρησιν νοπῶν τῶν τεματῶν.

Ἤδη συμπληροῦντες παραθέτομεν τρόπον διατηρήσεως ὄχι μόνον τῶν τεματῶν, ἀλλὰ καὶ διαφόρων ἄλλων προϊόντων τῆς ἐποχῆς, ὡς φασολίων, μπαμιῶν, μελιτζανῶν κ.τ.λ.

Πρὸς τοῦτο ἔχομεν ἕτοιμα κυτία ἐκ λευκοσιδήρου (τενεκέ) ἐντὸς τῶν ὁποίων θέτομεν τὰ πρὸς διατήρησιν λαχανικά, καλῶς καθαρισμένα καὶ μὴ βεβλαμμένα, μετὰ καθαροῦ ὕδατος ἐλαφρῶς ἁλμυρισθέντος διὰ μαγειρικοῦ ἅλατος. Κατόπιν κλείομεν τὰ δοχεῖα ἑρμητικῶς κολλοῦντες τὰ πώματα διὰ κασσιτέρου καὶ ἀφίνοντες εἰς τὸ μέσον τοῦ πώματος μικρὰν ὀπήν. Εἶτα βυθίζομεν ἐντὸς λεκάνης περιεχούσης ὕδωρ ἁλμυρισμένον ἐπὶ 2 ὥρας καὶ κατόπιν τὰ ἐξάγομεν καὶ κλείομεν πάλιν τὴν μικρὰν ὀπὴν διὰ τεμαχίου λευκοσιδήρου κολληθέντος διὰ κασσιτέρου. Οὕτως ἐὰν τὰ λαχανικά σας ἦσαν ἐξ ἀρχῆς ἀβλαβῆ, καὶ ἂν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ ἐργασίᾳ ἐξήχθη ὅλος ὁ ἀήρ, τὰ λαχανικά σας θὰ διατηρηθοῦν ἄριστα καὶ ἐν μέσῳ χειμῶνι θὰ ἔχετε γεῦμα οὐκ ὀλίγον ἐπιθυμητόν.

ΓΝΩΜΙΚΑ

Γυνὴ ὑπανδρευμένη, εἶνε πάντοτε συνετωτέρα ἀνυπάνδρου γυναικός· ἀλλ' ἔχει πλέον τὴν σύνεσιν, ἣν γεννᾷ ἡ ἀπογοήτευσις, αἱ θλίψεις καὶ τὰ βάσανα.

Τὸ εἰδέναι τινὰς τῶν γυναικῶν, ἐστὶ τὸ εἰδέναι τὸ ὅλον φῦλον.

Οὐδεμία γυνὴ εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐμπνεύσῃ τοσοῦταν φαιδρὸν ἔρωτα καὶ διαρκῆ, ὅσον ἐκείνη, ἥτις αἰσθάνεται ὅτι δὲν εἶναι ἀξιέραστος.

Οἱ ἄνδρες, κατὰ κανόνα, ποθοῦσι νὰ ἀγαπῶνται διαρκούσης τῆς νεότητος.

ΑΤΛΑΣ ΚΑΙ ΣΑΠΦΩ

Ἄτλας ὠνομάζετο καὶ ὄντως τὸ στῆθος του περιέκλειε τόσα εὐγενῆ καὶ γενναῖα αἰσθήματα ὅσα ὁ Ἀτλαντικὸς Ὠκεανὸς δύναται νὰ περιλάβῃ ναυάγια. Εἶχε τὴν ἀτυχίαν νηπιόθεν νὰ χάσῃ τοὺς γονεῖς του, μείνας μόνος ἐν τῷ κόσμῳ μετὰ μιᾶς μικροτέρας ἀδελφῆς. Ἔζη μόνον καὶ μόνον δι' αὐτὴν καὶ προσεπάθει παντὶ σθένει νὰ τὴν καταστήσῃ εὐτυχῆ. Ἔφυγεν ἀπὸ τὴν κωμόπολιν πρὸς εὕρεσιν τύχης, μεταβὰς εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν ἵνα δύναται ἐνίοτε νὰ βλέπῃ τὴν μικράν του ἀδελφήν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀφήσει εἰς μίαν θείαν των ἐκ πατρός. Ἡ θεία ἠγάπα πάρα πολὺ τὰ ὀρφανὰ τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ μετὰ μητρικῆς πράγματι μερίμνης ἐφρόντιζε διὰ τὴν μικρὰν ἀνεψιάν της καθ' ὅσον ἐπέτρεπον αὐτῇ τὰ ὑλικὰ καὶ ἠθικὰ αὐτῆς μέσα πρὸς τελείαν μόρφωσιν τῆς μικρούλας Ἀνδριάνδος. Διέρρεον τὰ ἔτη ὁ μὲν ἐργαζόμενος, ἡ δὲ ἀναπτυσσομένη. Εἶχεν εἰσέλθει κατ' ἀρχὰς εἰς σιδηρουργεῖον ἀλλὰ τάχιστα ἐγκατέλειψε αὐτό, ὡς ἐπάγγελμα μὴ ἐπικερδὲς καὶ ὡς μὴ κερδίζων πολλὰ δὲν θὰ ἐπῆρκεν εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τῶν δύο. Παραιτηθεὶς τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ σιδηρουργοῦ εἰσῆλθεν εἰς βιομηχανικὸν κατάστημα ὑαλοποιίας ὅπου ἐκ φύσεως πεπροικισμένος μὲ νοημοσύνην καὶ ὑπομονὴν κατώρθωσεν εἰς ὀλίγον χρονικὸν διάστημα νὰ ἐκμάθῃ τὴν ὑαλοποιείαν καὶ νὰ ἀνέλθῃ εἰς βαθμίδα ζηλευτὴν καὶ ἀπὸ τοὺς παλαιοτέρους τοῦ καταστήματος ἀκόμη. Ὁ κύριος τοῦ καταστήματος τὸν ὑπηρεγάπα εἰς βαθμὸν τοιοῦτον ὥστε καθ' ἑκάστην Κυριακὴν συνέτρωγε μετ' αὐτοῦ οἰκογενειακῶς, ὁσάκις δὲν μετέβαινε πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἀγαπητῆς του ἀδελφῆς καὶ μητρὸς στοργὴν ἐχούσης θείας· Ὁ κύριος Λεωνίδας (οὕτως ὠνομάζετο ὁ ἐργοστασιάρχης) εἶχε δύο τέκνα, τὸν Πλάτωνα καὶ τὴν Σαπφώ, δύο λαμπρὰ πλάσματα, κληρονομήσαντα τὸ δαιμόνιον πνεῦμα τοῦ πατρός των καὶ τὴν γλυκείαν ἀγαθότητα τῆς μητρός των. Ηὔξανον ὡς δύο δενδρήλια, μὴ ὑστερούμενα οὔτε τοῦ ἡλίου οὔτε τοῦ ἀέρος· ἥλιος ἦτο τὸ πνεῦμα των, ἀὴρ ἡ ἀγαθότης των, ἄνθος ἡ ὡραιότης των, ἄρωμα ἡ σεμνότης τῶν τρόπων καὶ ἡ τιμιότης τοῦ χαρακτῆρος των. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁ Πλάτων κατέστη ἀχώριστος φίλος τοῦ Ἄτλαντος. Ἡνωμένοι φιλικῶς ηὔξανον μετ' ἀγάπης ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἦσαν ἀχώριστοι ὅλας τὰς ὥρας, ἃς εἶχον διαθεσίμους ἐκτὸς τῆς ἐργασίας των, διότι μὲ ὅλην τὴν περιουσίαν του ὁ κύριος Λεωνίδας, διάδοχόν του ἐν τῇ τέχνῃ τῆς βιομηχανίας κατέστησε τὸν υἱόν του, δοὺς εἰς αὐτὸν τελείαν μόρφωσιν βιομηχάνου καὶ οὕτω δὲν μετέβαλεν αὐτόν, τὸ σπινθηροβόλον πνεῦμα του, εἰς Ἀρλεκῖνον τῆς χωρίας τῶν πλουσίων, ἀλλ' ἄνδρα δρῶντα εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ἄλλους ἀποκαλοῦν μπεμπέδες, κατατρώγοντας μὲ γενναίαν ὄρεξιν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ πατήρ των ἢ ὁ πάππος των ἐσύναξε διὰ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ θυσίας ὅλων τῶν βαθμίδων τῆς ζωῆς.

Συνδεθέντες οὕτως οἱ δύο νέοι καὶ καθ' ὅλα ὅμοιοι, δῆλα δὴ ὡς πρὸς τὰ αἰσθήματα καὶ τὴν ἐργασίαν, ἀπετέλεσαν κρῖκον ἀδιάσπαστον φιλίας, ὅταν αἴφνης ἐν μέσῳ τῆς εὐνοίας τῆς τύχης ὁ Ἄτλας λαμβάνει ἐπιστολὴν τῆς θείας του λίαν ἀνησυχητικὴν, ὡς ἀφορῶσαν τὴν ὑγιείαν τῆς ἀδελφῆς του. Σπεύσας παρὰ τῷ ἐργοστασιάρχῃ καὶ μετὰ δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐζήτησεν ἄδειαν ἀπουσίας, ὅπως σπεύσῃ πρὸς τὴν ἀσθενοῦσαν ἀδελφήν του καὶ παράσχῃ εἰς αὐτὴν ὅλας τὰς ἀδελφικάς του φροντίδας. Ὁ ὑαλοβιομήχανος τοῦ ἔδωκεν ἄδειαν ἀπουσίας ἑνὸς μηνὸς, ἐπιπροσθέτων εἰς αὐτὸν νὰ σκεφθῇ, ὅτι ἡ ἀπουσία του εἶνε λίαν ἐπαισθητὴ εἰς τὸ ἐργοστάσιον καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ ὅσον τάχιστα δυνηθῇ. Ὑποσχεθεὶς ὁ νέος, ὅτι ὅταν ἡ ἀδελφή του θὰ εἶνε ἐκτὸς κινδύνου, ἀμέσως θὰ σπεύσῃ πρὸς τὸ ἀγαπητόν του καθῆκον, ἀπεχαιρέτισεν αὐτὸν, τὴν εὐγενῆν του κυρίαν, τὸν Πλάτωνα καὶ τὴν ὡραίαν Σαπφώ. Ἀνεχώρησεν ἀμέσως διὰ τὴν κωμόπολιν ὅπου εὗρε πραγματικῶς τὴν ἀδελφήν του βαρέως ἀσθενοῦσαν ἐκ τύφου μετὰ κρυολογικῶν φαινομένων, πολὺ ἀνησυχητικῶν. Ἠπόρησεν· ἐρωτῶν δὲ τὴν θείαν του διατὶ νὰ μὴ τὸν εἰδοποιήσῃ ἐνωρίτερον ἀλλὰ νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ διατελῇ εἰς ἄγνοιαν, ἐνῷ ἡ ἀδελφή του ἠσθένη σοβαρῶς, ἵνα προσελάμβανεν ἕνα ἰατρὸν ἐκ τῆς πόλεως ὡς καλλίτερον καὶ ἐμπειρότερον εἰς τὴν ἐπιστήμην, αὕτη κλαίουσα ἀπήντησεν ὅτι δὲν πταίει αὐτὴ τῆς Ἀνδρεάδος ἐπιθυμούσης νὰ μὴ τὸν ἀνησυχήσουν καὶ ὅτι θὰ παρήρχετο ἡ ἀδιαθεσία· ἀλλὰ τὰς δύο τελευταίας ἡμέρας ἐδεινώθη ἡ νόσος καὶ οὕτω παρὰ τὴν θέλησιν αὐτῆς ἔγραψεν αὐτῷ κρυφά. Ἔξω φρενῶν ὁ δυστυχὴς νέος ἐφίλησε τὸ καῖον μέτωπον τῆς νεάνιδος καὶ λαμβάνων τὴν ξηρὰν ἐκ τοῦ πυρετοῦ χεῖρα της ἔκλαιεν ὡς παιδίον καὶ ἔλεγεν ὡς παράφρων «Ἀνδρεάδα μου, ἀδελφή μου, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ σὲ σώσω διὰ τῆς ἰδίας μου ζωῆς, πόσον μικρὸν καὶ εὔκολον θὰ ἦτο τοῦτο». Ἐκείνη ἀναισθητοῦσα ὡς ἐκ τῆς νόσου τίποτε δὲν ἀντελαμβάνετο ἐκ τῶν τρυφερῶν λόγων τοῦ ἀδελφοῦ της. Ὅταν καθησύχασεν ὀλίγον ὁ δυστυχὴς νέος ἔγραψεν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Πλάτωνα γνωστοποιῶν εἰς αὐτὸν τὸ κρίσιμον τῆς ἀσθενείας τῆς ἀδελφῆς του, παρακαλῶν αὐτὸν συγχρόνως ὅπως ἀποστείλῃ ἀμέσως τὸν

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΡΕΜΒΑΣΜΟΙ

ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΙ

ΝΕΚΡΕΣ

Τῇ Μαρίκᾳ Κ...

Μαρίκα, σὲ θυμήθηκα
εἰς ἕνα δάκρυ ἐπάνω,
καὶ κτύπησα τοῦ θάνατου
τὴ θύρα, νὰ πεθάνω,
νὰ τρέξῃ ἡ ψυχοῦλα μου
παντοῦ νὰ σὲ ζητήσῃ,
νὰ πάῃ νὰ προσκυνήσῃ
ἀνάμνησι γλυκειά.

Μαρίκα, ἦσουν λούλουδο
Μαγιάπριλο, ἀνθοῦσες
σὲ κῆπο π' ὀνειρεύτηκες
αἰώνια 'κεῖ νὰ ζοῦσες!...
Διαβάτης ἐγὼ πέρασα,
σὲ πλάνεψεν ἡ Λύρα,
στὴν ἀγκαλιὰ μ' σὲ πῆρα
καὶ σ' ἔφερα μακρυά.

Ὅταν ὁ Ἥλιος πρόβαλε,
κι' ἡ χαραυγὴ μὲ χάρι
στὰ λούλουδα τὴ δρόσο της
ρίχνει μαργαριτάρι,
ἕνα λουλοῦδι ἔλειψε
τὸ ζήτησε θλιμμένη,
μὰ εἶδε ἀπηλπισμένη
τὸ μέρος του γυμνό.

Ἄχ! τὸ λουλοῦδι!... ἔχασεν
ὁ κῆπος τὸ καμάρι,
ἦταν γραφτό, περαστικὸς
διαβάτης νὰ τὸ πάρῃ,
ποῦ στὴ ζεστή του ἀναπνοὴ
τὸ μάρανε μὲ πίκα!...
Ἄχ! εἶσαι σὺ Μαρίκα,
τὸ λούλουδο αὐτό.

Κ. ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ

καλλίτερον ἰατρὸν τῆς πόλεως καὶ πᾶν ὅ,τι χρήσιμον, διὰ τὴν πορείαν τῆς νόσου, ἐπιπροσθέτων τῷ ἀγαπητῷ αὐτοῦ φίλῳ τὴν ἀπελπισίαν του καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς θὰ ἀπέθνησκεν ἐὰν τυχὸν ἐχάνετο ἡ ἀδελφή του, μὴ λησμονῶν ὁ εὐγενὴς νέος νὰ ζητήσῃ συγγνώμην, διότι οὕτω γράφων θὰ ἐλύπει αὐτὸν τὸν ὁποῖον ἠγάπα ἐπίσης μετὰ τὴν ἀδελφήν του. Τὴν μεθεπομένην ἄμαξα ἰδιωτικὴ ἐστάθη πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Ἄτλαντος· δύο ἄνδρες κατῆλθον αὐτῆς ὁ εἷς ἡλικίας ἕως 50 ἐτῶν καὶ σοβαρὸς ὁ ἄλλος νέος καὶ ὡραῖος ὡς νάρκισσος. Εἰς τὸν κρότον τῆς ἁμάξης ἡ ἀγαθὴ θεία ἐξῆλθεν εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας· ὁ νέος ἠρώτησε μὲ πολλὴν χάριν καὶ εὐγένειαν ἐὰν δὲν ἐσφάλλεν ὡς πρὸς τὴν κατοικίαν τοῦ Ἄτλαντος.

Ἅμα δὲ τῇ εἰσόδῳ τῶν δύο ἀνδρῶν ὁ Ἄτλας ἀνατιναχθεὶς ἐκ τῆς ῥεμβώδους θλίψεως του ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ παρατηρήσας τὸν Πλάτωνα ἀνελύθη εἰς δάκρυα, δείξας διὰ τῆς χειρὸς τὴν ἀναισθητοῦσαν ἐκ τοῦ πυρετοῦ νεάνιδα. Ὁ Πλάτων ῥίψας βλέμμα ἐπὶ τῆς ἀσθενοῦς δὲν ἠδυνήθη νὰ πνίξῃ μίαν κραυγὴν θαυμασμοῦ τὴν ὁποίαν ἀπέσπασε τὸ κάλλος τῆς ἀσθενούσης κόρης· εἶτα ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων καὶ ὡς νὰ τοὺς συνήνωνεν μία καὶ ἡ αὐτὴ θλῖψις ἔμειναν ἐπὶ πολὺ οὕτως ἐνηγκαλισμένοι, ἀλλ' ἡ ψυχρὰ φωνὴ τοῦ ἰατροῦ διότι βεβαίως θὰ ἠννόησεν ὁ ἀναγνώστης ὅτι ὁ δεύτερος τῶν ἀνδρῶν ἦτο ὁ ἰατρὸς διέκοψεν αὐτοὺς ἀπὸ τὸν ἱερὸν καὶ αὐθόρμητον τοῦτον ἐνηγκαλισμόν. Συγγνώμην ἰατρέ, εἶπεν ὁ Πλάτων δύνασθε νὰ ἐξετάσητε τὴν ἀσθενῆ καὶ ὅ,τι ἡ χρεία καλέσει εἶνε ὅλα διατεθειμένα. Εὐχαριστῶ ἀνέκραξεν ὁ Ἄτλας καὶ τὸ αἷμα μου ἂν χρειασθῇ θὰ τὸ χύσω σταγόνα πρὸς σταγόνα δι' ἐσὲ Πλάτων.

Μὴν παρῆλθε ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης πλήρης δοκιμασιῶν διὰ τὸν δυστυχῆ Ἄτλαντα, ὡς ἐκ τῆς δεινῆς νόσου ὑφ' ἧς εἶχε προσβληθῇ ἡ ἀδελφή του, ἥτις ἐσώθη, ὡς ἐκ θαύματος ἕνεκα τῶν μεγάλων περιποιήσεων καὶ φροντίδων τῆς θείας, τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τοῦ φίλου αὐτοῦ Πλάτωνος.

Ὅτε κατὰ πρῶτον ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὕστερον ἀπὸ τόσας ἡμέρας ὅπου ἀναισθητοῦσα τοὺς ἐκράτει κλειστοὺς, τὸ πρῶτον πρόσωπον, ὅπερ συνήντησαν οἱ ὀφθαλμοί της ἦτο τὸ τοῦ Πλάτωνος, διότι ὁ Ἄτλας εἶχεν ὑπάγει νὰ κοιμηθῇ ἀντικατασταθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐπραττον καθ' ὅλην τὴν πορείαν τῆς νόσου διότι ὁ Πλάτων ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἠθέλησε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν Ἄτλαντα. Ἀμηχανοῦσα ἡ νέα, ἀλλὰ μὴ δυναμένη ὡς ἐκ τῆς ἀδυναμίας νὰ ὁμιλήσῃ διηρώτα, οὕτως εἰπεῖν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἡσυχάσατε Δεσποινὶς εἶπεν ὁ νέος· εἰς ὀλίγον θὰ ἐξυπνήσῃ ὁ ἀδελφός σας· ἄλλως τε εἶνε ἡ θεία σας ἐδῶ.

— Ναὶ Ἀνδρεάδα μου ἀγάπη μου εἶπεν ἡ ἀγαθὴ γυνὴ κύψασα καὶ ἀσπασθεῖσα τὸ κᾶτον ἔτι μέτωπον τῆς κόρης. Ἡσύχασε ἀγάπη μου δὲν κάμνει νὰ ὁμιλήσῃς. Ἡ νέα ἔκλεισε καὶ πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς. Μετὰ 3 δὲ ἡμέρας ἠδυνήθη νὰ φωνάξῃ ἀσθενῇ τῇ φωνῇ θεία μου ποῦ εἶσαι; Ἐδῶ παιδί μου ἀπήντησε κλαίουσα. Μὴ τὴν συγκινεῖτε ἐκραύγασαν οἱ δύο νέοι συγχρόνως μὴ θεία μου, πρὸς θεοῦ μή.

Ἄτλα, ἦτο ἡ ἀπάντησις καὶ ἐπανέκλεισε ἡσύχως τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ ἰατρὸς εἶχε προείπει ὅλα ταῦτα καὶ δὲν ἀνησύχουν οἱ περὶ τὴν ἀσθενῆ, διότι ἡ ἀνάρρωσις θὰ ἐπήρχετο πολὺ βραδεία. Μόλις μετὰ δύο μῆνας κατώρθωσεν ἀναλάβῃ ὀλίγας δυνάμεις νὰ προφέρῃ ὀλίγας λέξεις καὶ νὰ κρατῇ τοὺς ὡραίους καὶ γλυκεῖς γαλανοὺς ὀφθαλμούς της 2 – 3 ὥρας ἀνοικτούς. Παρῆλθον 2 ἔτι μῆνες ,ὅταν εὑρίσκωμεν αὐτὴν εἰς πλήρη ἀνάρρωσιν καὶ τὰ ῥοδινὰ χρώματα τῶν παρειῶν της ἀναφαινόμενα.

Μετὰ τὰς πρώτας τῆς ἀναρρώσεως ἡμέρας ὁ Πλάτων ἀνεχώρησεν. Ὁ πατήρ του εἶχε γράψει, ὅτι τοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑποβάλλεται εἰς τόσους κόπους, οὓς ἀπῄτει τὸ ἐργοστάσιον. Ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ εὐγενοῦς νέου διὰ τὴν Ἀνδρεάδα ἦτο θλιβερά. Ἄθυμος δὲ καὶ ῥεμβώδης ἀπεχαιρέτησεν αὐτόν. Ὁ Ἄτλας ἐσφιξεν αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του μετ' εὐγμωμοσύνης καὶ ἀπεριορίστου ἀγάπης προσθέσας αὐτῷ, ὅτι ἅμα τῇ ἐντελεῖ ἀναρρώσει τῆς προσφιλοῦς ἀδελφῆς του θὰ ἀνεχώρει ἀμέσως διὰ τὴν πόλιν, ἵνα ἀναλάβῃ τὴν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἐργασίαν του. Ὁ Πλάτων ὄχι ὀλιγώτερον ἄθυμος τῆς Ἀνδρεάδος ἀπεχαιρέτησεν αὐτήν, ἀφήσας στεναγμὸν φλογερὸν καὶ δακρύων ἠσπάσθη τὴν δεξιὰν τῆς καλῆς θείας. Φθάσας εἰς τὸν οἶκον του μετὰ πάροδον τόσου χρόνου, εὗρε τοὺς γονεῖς του πλήρεις τρυφερότητος καὶ ἀγάπης διότι τόση μακροχρόνιος ἀπουσία τὸν κατέστησεν ἑκατονταπλασίως ποθητόν. Ἡ ὡραία Σαπφώ, ἀφοῦ πρῶτον περιπαθῶς τὸν ἠσπάσθη, ἠρώτησε περὶ τῆς ὑγείας τῆς Ἀνδρεάδος ἰδιαιτέρως καὶ μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ἠρώτησε διὰ τὸν Ἄτλαντα, θορυβήσασα πολὺ τὸν ἀδελφόν της καὶ εἰς τὸ ἐξεταστικὸν βλέμμα του ἐχαμήλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθριάσασα. Σαπφὼ τῆς λέγει θὰ ἐστενωχωρήθης πολὺ κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, θὰ μὲ ἐνθυμεῖσο συχνὰ δὲν εἶνε ἔτσι; θὰ ἔστελνες 'στὸν διάβολον τὸν Ἄτλαντα καὶ τὴν ἀδελφήν του εἶπεν ἐντέχνως, ἐξετάζων οὕτως εἰπεῖν, αὐτήν. Ἀληθῶς ἡ ἀπουσία σου μοὶ ἐπροξένησε στενοχωρίαν, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μὲ ἐπα-

ρηγόρει, ἦτο ἡ συναίσθησις τοῦ καλοῦ τὸ ὁποῖον ἔπραττες εἰς τοὺς δυστυχεῖς αὐτοὺς ἀποκλήρους τῆς τύχης, εἰς τὰ δύο ὀρφανὰ τὰ ὁποῖα ἄνευ τῆς συνδρομῆς σου θὰ ἀπέθνησκόν ἡ μὲν ἐκ τῆς νόσου ὁ δὲ ἐξ ἀπελπισίας, εἶπεν ἀφελῶς ἡ ὡραία νεᾶνις. Τὸ πρὸς στιγμὴν νέφος τὸ ὁποῖον ἐσκότισε τὴν διάνοιαν τοῦ Πλάτωνος διεσκεδάσθη, νομίσας ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Σαπφοῦς προήρχετο μόνον ἐκ φιλανθρωπικοῦ αἰσθήματος· ποσὸν ἠπατᾶτο. . .καὶ ἐντελῶς ἥσυχος ἀνέλαβε τὴν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἐργασίαν του, ἀλλὰ καλὸς παρατηρητὴς θὰ παρετήρει πρᾶγμα ἀσύνηθες εἰς τὴν εὐγενῆ τοῦ βιομηχάνου οἰκογένειαν. Τὸν Πλάτωνα ἀνήσυχον καὶ ἐπιζητοῦντα τὴν μοναξίαν, τὴν Σαπφὼ ῥεμβώδη καὶ ἐλαφρῶς ὠχρὰν, ἀποφεύγουσαν πᾶσαν συναναστροφὴν καὶ μὲ αὐτοὺς τοὺς γονεῖς καὶ τὸν ἀδελφόν της ἀκόμη.

Παρῆλθεν ἑβδομάς· ἦτο μεσημβρία, ἡ δὲ οἰκογένεια ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν, ὅτε ὁ Πλάτων ἐντέχνως ἔφερε τὴν ὁμιλίαν ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὸν Ἄτλαντα καὶ τὴν ἀδελφήν του, δηλώσας δὲ μίαν ἰδέαν τοῦ νὰ γράψῃ δῆλα δὴ τοῦ Ἄτλαντος, ὅπως ἔλθῃ μετὰ τῆς ἀδελφῆς του καὶ ἀναλάβῃ τὴν ὑγιείαν της ταχύτερον μὲ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἀέρος καὶ οὕτω τὸ ἐργοστάσιον δὲν στερεῖται τοῦ καλοῦ καὶ δραστηρίου αὐτοῦ νέου ἐπὶ πολύ. Καλῶς τέκνον μου, εἶπεν ὁ ἀγαθὸς ἀνήρ, νὰ τοῦ γράψῃς νὰ ἔλθῃ, ἢ ὄχι, νὰ πάρῃς τὸ ὁδοιπορικόν μας ὄχημα καὶ νὰ πᾷς μόνος σου νὰ τοὺς φέρῃς. Θέλεις τίποτε ἄλλο, Πλάτων μου εἶπεν ὁ ἀγαθὸς πατὴρ προσβλέψας μετὰ στοργῆς καὶ ἀγάπης τὸν υἱόν του. Ὄχι, ἀγαπητέ μου πάτερ, εἶσαι τόσον ἀγαθὸς τόσον μέγας ποῦ μόνον νὰ σὲ θαυμάζῃ τις ἐπιτρέπεται.

Εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν οὐδεὶς ἐπαρατήρησε τὸ ἀνὰ πᾶν λεπτὸν ἀλλάσσον χρῶμα τῆς εὐειδοῦς Σαπφοῦς πρόσωπον. Ἦσαν ὅλοι ἀπεροφημένοι εἰς τὰς ἰδίας των σκέψεις· ὁ ἀγαθὸς βιομήχανος διότι θὰ ἠδύνατο νὰ πράξῃ καὶ πάλιν τὸ καλόν, ἡ ἀξιόλογος σύζυγός του, διότι εὕρισκεν ἐν τῷ τέκνῳ της τὴν ὁμοιότητα τῶν εὐγενῶν αὐτῆς αἰσθημάτων, ὁ Πλάτων ὡς θὰ ἠννόησεν ὁ ἀναγνώστης ἦτο εὐδαίμων διὰ τὸ κατόρθωμά του διότι ἠρᾶτο ἐμμανῶς τῆς Ἀνδρεάδος, μόνη δὲ ἡ δυστυχὴς Σαπφὼ δὲν εἶχε τὶ νὰ τὴν χαροποιήσῃ, ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν της καὶ ἐκεῖ ἐν τῇ μοναξίᾳ της ἔκλαυσε πικρῶς. Ἀπὸ τὶ νὰ κατατρύχετο ἡ εὐγενὴς αὕτη νέα ἴσως θὰ τὸ μάθωμεν ἀργότερον νῦν ἂς ἀκολουθήσωμεν τὸν Πλάτωνα μὲ τοὺς καλπάζοντας ἵππους του πρὸς τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν κωμόπολιν.

Καθ' ὅλον τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα, τὸ χρειασθὲν διὰ τὸ μικρὸν αὐτὸ ταξείδιον δὲν ἤλλαξε θέσιν ἐν τῇ ἁμάξῃ οὐδ' ὕψωσε τὸ βλέμμα νὰ θαυμάσῃ τὰ ὡραῖα τοπεῖα ἃ διήρχετο· τέλος φθάσας κατῆλθε τῆς ἁμάξης, πρὶν δ' ἔτι τὸν ἀντιληφθοῦν εἶχεν εἰσέλθει, οὕτως εἰπεῖν. ἐξ ἀπίνης εἰς τὸν οἶκον τοῦ φίλου του. Εὗρεν αὐτοὺς προγευματίζοντας. Ἐπὶ τῇ θέᾳ του ἔμειναν ἔκπληκτοι μὴ δυνηθέντες νὰ προφέρουν λέξιν ὡς ἐκ τῆς αἰφνιδίας ἀφίξεώς του.

— Ἐκπλήττεσθε βλέποντές με εἶπεν, δόσας τὴν δεξιὰν εἰς τὸν Ἄτλαντα τὴν ἀριστερὰν εἰς τὴν νεάνιδα καὶ διὰ χαριεστάτης ὑποκλίσεως χαιρετήσας τὴν ἔκπληκτον θείαν.

—Ἦλθον ἐκ μέρους τοῦ πατρός μου ὅπως σᾶς παραλάβω μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν πόλιν καὶ οὕτως ἀναρρώσῃ ταχύτερον ἡ προσφιλὴς ἀσθενής μας καὶ τὸ κατάστημα εὐτυχήσῃ καὶ πάλιν νὰ ἴδῃ τὸν ἀκάματον αὐτοῦ συνεργάτην.

— Πόσον εὐγενὴς καὶ γενναῖος εἶνε ὁ πατήρ σου Πλάτων. Δὲν θὰ παρουσιασθῇ ἄραγε περίστασις ὅπως δώσω αὐτῷ δεῖγμα τῆς εὐγνωμοσύνης.

—Ἴσως· ποῖος ἠξεύρει εἶπεν προφητικῶς ὁ Πλάτων, ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τώρα αὐτὰ καὶ ἂς ἑτοιμασθῶμεν διὰ τὴν ἀναχώρησιν. Ὁ πατέρας στενοχωρεῖται μόνος καὶ κοπιάζει συγχρόνως.

— Ἔχεις δίκαιον ἀπήντησεν ὁ Ἄτλας, ἐκτὸς αὐτοῦ ἐπείγωμαι νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

*

Πυρκαϊὰ ἀπετέφρωσε τὸ ἐργοστάσιον καὶ τὸ περίκομψον μέγαρον εἰς τὸ ὀπεῖον κατῴκει ἡ οἰκογένεια τοῦ ἐργοστασιάρχου. Τὰ καπνίζοντα ἐρείπια οὐδὲν σημεῖον ζωῆς ἔδιδον· ποῦ ἡ ἄλλοτε πολυάσχολος αὐλή του, μὲ τὸ σμῆνος τῶν ἐργατῶν; μὲ τὸν θόρυβον τῆς ἐκτελουμένης ἐργασίας; ὦ! τύχη! τύχη! ἡ ἀποινὴς αὕτη διώκτρια τῶν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων. Ἐπανευρίσκομεν τὰ γνωστὰ ὑμῖν πρόσωπα παρὰ τὴν ἐν τῇ κωμοπόλει οἰκίᾳ τοῦ Ἄτλαντος· ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς Ἀνδρεάδος ἦτο ἐξηπλωμένη ἡ εὐγενὴς κυρία τοῦ πρώην ἐργοστασιάρχου, νῦν δὲ φιλοξενουμένου παρὰ τοῦ ἀείποτε εὐγνώμονος νέου. Ἡ καλὴ θεία ἦτο εὐτυχής, διότι ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας της εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἦσαν οἱ σωτῆρες τῶν δύο ἀγαπητῶν αὐτῆς τέκνων. Ἡ Ἀνδρεὰς ἠκτινοβόλει ἐκ καλλονῆς· τοὐναντίον ἡ ὡραία Σαπφὼ ἦτο ὠχρὰ καὶ πάσχουσα· ὁ φόβος τῆς πυρκαϊᾶς, ὁ κλονισμὸς τὸν ὁποῖον ὑπέστη ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τῆς καταστραφείσης πλέον περιουσίας των καὶ ἔκ τινος ἄλλης ἴσως αἰτίας εἶχον ἐπιδράσει πολὺ ἐπ' αὐτῆς. Οἱ δύο νέοι εἶχον ἐπιμελῶς ἀποκρύψει ἀπὸ τὸν ἀγαθὸν καὶ καλὸν

κύριον Λεωνίδαν τὴν ὁλοσχερῆ αὐτοῦ καταστροφήν, διότι ἐκτὸς τοῦ καέντος ἐργοστασίου ἡ τράπεζα εἰς ἣν εἶχεν ἠσφαλισμένας περὶ τὰς 300 χιλ. δραχ. ἔκαμε στάσιν τῶν πληρωμῶν αὐτῆς, ὅθεν ἄνευ τοῦ εὐγενοῦς καὶ εὐγνώμονος Ἄτλαντος ποία θὰ ἦτο ἡ τύχη τῆς καλῆς καὶ ἀναξιοπαθοῦς οἰκογενείας;

Παρῆλθεν ἓν ἔτος καὶ εἰς μεγάλην ἀπὸ τῆς κωμοπόλεως ἀπόστασιν σμήνη τολυπαειδοῦς καπνοῦ μεγαλοπρεπῶς ἀνήρχοντο ἐκ τῶν μεγάλων καπνοδοχῶν τοῦ ἀρτισυστάτου ἐργοστασίου ὑαλοποιΐας. Ἡ καλὴ πίστις ἣν ἔχαιρεν ὁ κ. Λεωνίδας ὁ συμβιβασμὸς τὸν ὁποῖον συνῆψαν μὲ τὴν χρεωκοπήσασαν τράπεζαν καὶ ἐκ τῶν οἰκονομιῶν ἃς ὁ Ἄτλας εἶχε κάμει, ὅπως τοῦ χρησιμεύσῃ ὡς προίξ τῆς ἀδελφῆς του ἐποίησαν αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς ἀνθρωπίνης βουλήσεως.

Μετὰ δύο ἔτη ἐτελεῖτο μεγαλοπρεπῶς ὁ γάμος τοῦ Πλάτωνος μετὰ τῆς Ἀνδρεάδος· ὅλοι σχεδὸν οἱ τῆς κωμοπόλεως κάτοικοι ἦγον πανήγυριν διότι ἐκέκτηντο μεγάλην ἀγάπην οἱ δύο νέοι ἐργοστασιάρχαι παρ' αὐτοῖς, ἕνεκα τοῦ μυλιχείου τρόπου των καὶ τῆς ἐντιμότητος τοῦ χαρακτῆρος των.

Ἡ ὡραία Σαπφώ, 6 μῆνας μετὰ τὸν γάμον τοῦ ἀδελφοῦ της ἐδήλωσεν ἐπισήμως τὴν ἐπιθυμίαν της, ὅτι θὰ ἠσπάζετο τὸ μοναχικὸν σχῆμα· ὁ Ἄτλας ἐξ ἄλλου ἐδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ταξειδεύσῃ μακρὰν ἀρκετὰ εἰργάσθην εἶπε ῥοθύμως θέλω· νὰ ἀπολαύσω καὶ ὀλίγης ἀναπούσεως. Μία ὡραίαν πρωΐαν τοῦ μηνὸς Μαΐου ἀνεχώρησεν ἐπιβὰς ἀτμοπλοίου διὰ τὰς Ἰνδίας, ἀπεχαιρέτησε πάντας, ἀσπασθεὶς περιπαθῶς τὴν ἀγαπητήν του ἀδελφήν, οφίξας ἐπὶ τοῦ στήθους του τὸν γαμβρόν του, ἀφεὶς βαθύτατον στεναγμὸν ἀποχεραιτῶν τὴν Σαπφὼ καὶ μικρὸν ἐπιστόλιον λάθρα εἰς τὴν τρέμουσαν τῆς νεάνιδος χεῖρα, ἀνεχώρησε μὲ τὴν ψυχὴν κλαίουσαν, μὲ τὴν καρδίαν συντετριμμένην ὁ εὐγενὴς νέος. Ἡ Σαπφὼ κλεισθεῖσα ἐν τῷ δωματίῳ της ἠνέῳξε τὴν ἐπιστολήν, ἀναγιγνώσκουσα δ' αὐτὴν ἔκλαιε πικρὰ ἡ δυστυχής ἀλλ' εὐγενὴς κόρη. Ὦ! ναὶ θὰ σὲ ὑπακούσω εὐγενὴς καρδία θὰ ὁπλισθῶ μὲ ὑπομονὴν ὅπως καὶ σύ, δὲν θὰ σὲ ἐπανίδω ποτέ! ἀλλὰ καὶ δὲν θὰ σὲ λησμονήσω ποτέ.. Ἰδοὺ τί περιεῖχεν ἡ ἐπιστολή «Ἀγαπητὴ καὶ προσφιλὴς φίλη. Ἀναχωρῶ· τὸν λόγον θὰ τὸν γνωρίζῃς... ἂν καὶ ποτὲ δὲν σοὶ τὸν ἔλεγον, ἀφοῦ!... ὦ θεέ μου! Φίλη μου, προσπάθησον νὰ καταστήσῃς τὴν μητέρα σου εὐτυχῆ καὶ ὅλους τοὺς προσφιλεῖς μας. Σαπφώ, εἴμεθα δύο συνδεδεμένοι πάσχοντες.... καὶ θὰ νικήσωμεν. Δὲν θὰ λησμονηθῶμεν ποτέ, τ' ἀκούεις; ποτέ! ἀλλ' ἡ ἐνθύμησις θὰ μᾶς εἶνε προσφιλὲς καταφύγιον κατὰ τῆς τρικυμίας τῶν καρδιῶν μας. Δὲν σοῦ ζητῶ εὐγενὴς ψυχὴ νὰ μὲ λησμονήσῃς, ἀλλὰ νὰ ἔχῃς ὑπομονὴν καὶ ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη μου ἂς χρησιμεύσῃ ὡς βάλσαμον τῆς πληγωμένης ψυχῆς σου. Ἐκ τῶν προτέρων εἶμαι βεβαιος, ὅτι θὰ μὲ συγχωρήσῃς. ὡς τολμήσαντα νὰ σοὶ γράψω. Ἅγιον καὶ εὐγενὲς πλάσμα, μόρτυς τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ καθήκοντος ἐξ αὐτῶν τῶν δύο ἄντλησον τὴν ὑπομονήν· τοῦτ' αὐτὸ πράττω καὶ ἐγώ. Ὑγίαινε καὶ χαῖρε διὰ παντός· ὑπόμενον γενναίως.

Ὁ ἀείποτε πάσχων καὶ ἐνθυμούμενος.
Ἄτλας

Εἰς τὸ μοναστήριον τῆς κωμοπόλεως ἐτελεῖτο τελετὴ τῆς κατατάξεως μιᾶς νεαρωτάτης μοναχῆς· εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν τὸ ὄνομά της; καὶ οὕτω μὴ δυνάμενοι νὰ ἐνωθῶσιν ἐν τῇ γῇ θὰ ἑνωθῶσι βεβαίως ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἀλλ' οὐδεὶς ποτε ἔμαθε τὸν ἅγιον αὐτὸν ἔρωτά τους.

ΣΟΦΙΑ. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Ο ΧΑΡΟΣ ΜΟΥ

Τὰ μάτια μου ἐστέρεψεν ἡ ἀπονιά σου
Τὴ δόλια μοῦσγαλες ψυχὴ ἀληθινά.
Τὴ πονεμένη μου καρδιὰ μέσ' τὴ δικιά σου
γιατὶ νὰ θάψῃς ἀσπλαχνη παντοτεινά;

Ἂν ἤξερα πῶς τὰ φιλιά σου θὰ μὲ κάψουν
νὰ πάω ἀπὸ θάνατο τόσο σκληρὸ
δὲ θἄφηνα τὰ μάτια μου ποτὲ νὰ στάξουν
οὔτ' ἕνα δάκρυο γιὰ σένανε θερμό.

Δὲ γνώριζα, ὅτι δὲν εἶχες τὴ ψυχή μου
πῶς μ' ἀγαποῦσες νὰ σκοτώνῃς τὸν καιρὸ
καὶ σέρνω τώρα τὴ σβυσμένη ὕπαρξί μου.
Τοῦ κάκου, νὰ τὴν ἀναστήσω δὲν μπορῶ.

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΈΜΕΡΑ

Ἀπόβρεχο καὶ ἡ γῆ μοσχομυρίζει
δροσολογᾷ τοῦ κάμπου τὸ λουλοῦδι
τ' ἀγέρι τὸ κριθάρι κυματίζει
καὶ ἡ πλάση ἀγναντεύει μὲ τραγοῦδι.

Χύνουνε δάκρυα τὰ πρῶτα φύλλα
καὶ εἶναι διαμάντια ἡ σταλαγματιαίς
ὅταν τοῦ ἥλιου ἡ χρυσῆ ἀχτίδα
χυθῇ στὸ κάμπο καὶ στῆς λαγκαδιαίς

Μιὰ μουσικὴ ἡ μέλισσαις σκορποῦνε
χοροπηδοῦν τὰ ῥίφια εἰς τὸ βουνὸ
πουλλιὰ γλυκύλαλα γοργοπετοῦνε
καὶ ἡ γῆ χαμογελᾷ στὸν οὐρανό.

Μίλτων Βιτάλης

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΙΖΥΗΝΟΥ

ΤΟ ΑΜΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΜΟΥ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

— Δός το 'πίσω τὸ Κατερινιώ, ἔλεγον μίαν ἡμέραν εἰς τὴν μητέρα μου. Δός το 'πίσω, ἂν μ' ἀγαπᾷς. Αὐτὴν τὴν φορὰν σὲ τὸ λέγω μὲ τὰ τὰ σωστά μου! Ἐγὼ θὰ σὲ φέρω μίαν ἄλλην ἀδελφὴν ἀπὸ τὴν Πόλι. Ἕνα εὔμορφο κορίτσι, ἕνα ἔξυπνο, ποῦ νὰ στολίσῃ μίαν ἡμέρα τὸ σπίτι μας.

Ἔπειτα περιέγραψα μὲ τὰ ζωηρότερα χρώματα, ὁποῖον θὰ ἦτο τὸ ὀρφανόν, τὰ ὁποῖον ἔμελλον νὰ τῆς φέρω, καὶ πόσον πολὺ θὰ τὸ ἠγάπων.

Ὅταν ὕψωσα τὰ βλέμματά μου πρὸς αὐτὴν εἶδον μετ' ἐκπλήξεώς μου, ὅτι τὰ δάκρυά της ἔρρεον σιγαλὰ καὶ μεγάλα ἐπὶ τῶν ὠχρῶν αὐτῆς παρειῶν, ἐνῷ οἱ ταπεινωμένοι της ὀφθαλμοὶ ἐξέφραζον μίαν ἀπερίγραπτον θλῖψιν!

— Ὤ! εἶπε μετ' ἀπελπιστικῆς ἐκφράσεως. Ἐνόμισα ὅτι σὺ θὰ ἀγαπήσῃς τὴν Κατερινιὼ περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἀλὰ ἀπατήθηκα! Ἐκεῖνοι δὲν θέλουν διόλου ἀδελφήν, καὶ σὺ θέλεις μίαν ἄλλην. Καὶ τί φταίγει τὸ φτωχό, 'σὰν ἔγεινεν ὅπως τὸ ἔπλασεν ὁ Θεός. Ἂν εἶχες μίαν ἀδελφήν, ἄσχημην καὶ μὲ ὀλίγον νοῦν, θὰ τὴν ἔβγαζες ὅι' αὐτὸ μέσα 'στοὺς δρόμους, γιὰ νὰ πάρῃς μίαν ἄλλην, εὔμορφην καὶ γνωστικήν...

— Ὄχι, μητέρα! Βέβαια ὄχι! ἀπήντησα ἐγώ. Μὰ ἐκείνη θὰ ἦτο παιδί σοῦ, καθὼς καὶ ἐγώ. Ἐνῷ αὐτὴ δὲν σοῦ εἶνε τίποτε. Μὰ εἶνε ὅλος διόλου ξένη, τίποτε. Μᾶς εἶνε ὅλος διόλου ξένη.

— Ὄχι! ἀνεφώνησεν ἡ μήτηρ μου μετὰ λυγμῶν, ὄχι! Δὲν εἶνε ξένο τὸ παιδί! Εἶνε δικό μου! Τὸ ἐπῆρα τριῶν μηνῶν ἀπὸ 'πάνω ἀπὸ τὸ λείψανο τῆς μάνας του· καὶ ὁσάκις ἔκλαιγε, τοῦ ἔβαζα τὸ βυζί μου 'στὸ στόμα του, γιὰ νὰ τὸ πλανέσω· καὶ τὸ ἐτύλιξα μέσ' τὰ σπάργανά σας, καὶ τὸ ἐκοίμησα μέσ' στὴν κούνια σας. Εἶνε δικό μου τὸ παιδί, καὶ εἶνε ἀδελφή σας!

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, τὰς ὁποίας ἐπροφερεν ἰσχυρῶς καὶ μετ' ἐπιβλητικοῦ τρόπου, ὕψωσε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ μὲ παρετήρησεν ἀσκαρδαμυκτί. Ἐπερίμενε προκλητικῶς τὴν ἀπάντησίν μου. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἐτόλμησα νὰ προφέρω λέξιν. Τότε ἐχαμήλωσε πάλιν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐξηκολούθησε μὲ ἀσθενῆ φωνὴν καὶ θλιβερὸν τόνον:

— Ἔ! τί νὰ γείνῃ! Κ' ἐγὼ τὸ ἤθελα καλλίτερο, μὰ—ἡ ἁμαρτία μου, βλέπεις, δὲν ἐσώθηκεν ἀκόμη. Καὶ τὸ ἔκαμεν ὁ Θεὸς τέτοιο, διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ὑπομονή μου, καὶ νὰ μὲ σχωρέσῃ. Εὐχαριστῶ σε, Κύριε!

Καὶ ταῦτα λέγουσα, ἔθηκε τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ στήθους, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς πλήρεις δακρύων πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔμεινεν οὕτως ἐπί τινας στιγμὰς σιγῶσα.

— Κάτι θὰ ἔχῃς στὴν καρδιά, μητέρα, εἶπον τότε μετά τινος δειλίας, Μὴ θυμώνῃς!

Καὶ λαβὼν ἐφίλησα τὴν παγερὰν αὐτῆς χεῖρα πρὸς ἐξιλέωσιν.

— Ναί! εἶπεν ἐκείνη ἀποφασιστικῶς. Ἔχω κάτι ἐδῶ μέσα βαρύ, πολὺ βαρύ, παιδί μου! Ὡς τώρα τὸ γνωρίζει μόνον ὁ Θεὸς καὶ ὁ πνευματικός μου. Ἐσὺ εἶσαι διαβασμένος καὶ συντυχαίνεις κομμιὰ φορὰ 'σὰν τὸν ἴδιο τὸν πνευματικό, καὶ καλλίτερα. Σήκω, κλεῖσε τὴ θύρα, καὶ κάτσε νὰ σὲ τὸ 'πῶ, ἴσως μὲ παρηγορήσῃς ὀλίγο, ἴσως μὲ λυπηθῇς, καὶ ἀγαπήσῃς τὸ Κατερινιώ, 'σὰν νἄταν ἀδελφή σου.

Οἱ λόγοι οὗτοι, καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τοὺς ἐπρόφερεν, ἐνέλαβον τὴν καρδίαν μου εἰς μεγάλην ταραχήν. Τί εἶχε ν' μ' ἐμπιστευθῇ ἡ μήτηρ μου χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου; Ὅλας τὰς κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου δυστυχίας της μοὶ τὰς εἶχεν ἀφηγηθῆ. Ὅλον τὸν πρωτοῦ της βίον τὸν ἐγνώριζον ὡσὰν παραμῦρι. Τί ἦτο λοιπὸν αὐτὸ ποῦ μᾶς ἀπέκρυπτε μέχρι τοῦδε; ποῦ δὲν ἐτόλμησε νὰ φανερώσῃ εἰς κανένα πλὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πνευματικοῦ της;

Ὅταν ἐπανῆλθον νὰ καθίσω πλησίον της, ἔτρεμον τὰ γόνατά μου ἐξ ἀορίστου ἀλλ' ἰσχυροῦ τινος φόβου.

Ἡ μήτηρ μου ἐκρέμασε τὴν κεφαλήν, ὡς κατάδικος, ὅστις ἵσταται ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ του μ τὴν συναίσθησιν τρεμεροῦ τινος ἐγκλήματος.

— Τὸ θυμᾶσαι τὸ Ἀννιώ μας; μὲ ἠρώτησε μετά τινας στιγμὰς πληκτικῆς σιωπῆς.

— Μάλιστα, μητέρα! Πῶς δὲν τὸ θυμοῦμαι! Ἦταν ἡ μόνη μας ἀδελφή, κ' ἐξεψήχησεν ἐμπρὸς στὰ 'μάτια μου.

— Ναί! μὲ εἶπεν, ἀνεστενάξασα βαθέως, ἀλλὰ δὲν ἦτο τὸ μόνο μου κορίτσι! Ἐσὺ εἶσαι τέσσαρα χρόνια μικρότερος ἀπὸ τὸ Χρηστάκη. Ἕνα χρόνο κατόπι του ἔκαμα τὴν πρώτη μου θυγατέρα.

Ἦταν τότε κοντά, 'ποῦ ἐπαντρολογιέτο ὁ Φωτὴς ὁ Μυλωνᾶς. Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας σου παράργησε τὸ γάμο τους, ὡς 'ποῦ ν' ἀποσαραντήσω ἐγώ, γιὰ νὰ τοὺς στεφανώσουμε μαζί. Ἤθελε νὰ μὲ 'βγάλῃ καὶ μένα στὸν κόσμο, γιὰ νὰ χαρῶ 'σὰν πανδρευμένη, ἀφοῦ κορίστι δὲν μ' ἄφηκεν ἡ γιαγιά σου νὰ χαρῶ.

Τὸ πρωῖ τοὺς στεφανώσαμε, καὶ τὸ βράδυ ἦτον οἱ καλεσμένοι στὸ σπίτι τους· καὶ ἐπαίζαν τὰ βιολιά, καὶ ἔτρωγεν ὁ κόσμος μέσα στὴν αὐλή, ἐγύρνα ἡ κανάτα μὲ τὸ κρασὶ ἀπὸ χέρι σὲ χέρι. Καὶ ἔκαμεν ὁ πατέρας σου κέφι, 'σὰν διασκεδαστικὸς ποῦ ἦταν ὁ μακαρίτης, καὶ μ' ἔρριψε τὸ μανδύλι του, νὰ σηκωθῶ νὰ χορέ-

ψουμε. 'Σὰν τὸν ἔβλεπα νὰ χορεύῃ, μοῦ ἄνοιγεν ἡ καρδία μου, καὶ 'σὰν νέα ποῦ ἤμουνε, ἀγαποῦσα κ' ἐγὼ τὸ χορό. Κ' ἐχορέψαμε λοιπόν· κ' ἐχόρεψαν καὶ οἱ ἄλλοι καταπόδι μας. Μὰ ἐμεῖς ἐχορέψαμε καὶ καλλίτερα καὶ πολύτερα.

'Σὰν ἐκοντέψανε τὰ μεσάνυχτα, ἐπῆρα τὸν πατέρα σου παράμερα καὶ τὸν εἶπα. "Ανδρα, ἐγὼ ἔχω παιδὶ 'στὴν κούνια καὶ δὲν 'μπορῶ πιὰ νὰ μείνω. Τὸ παιδὶ πεινᾷ· ἐγὼ ἐσπάργωσα. Πῶς νὰ τὸ βυζάξω μέσ' 'στὸν κόσμο καὶ μὲ τὸ καλό μου τὸ φόρεμα! Μεῖνε σύ, ἂν θέλῃς νὰ διασκεδάσῃς ἀκόμα. Ἐγὼ θὰ πάρω τὸ μωρὸ νὰ 'πάγω 'στὸ σπίτι.

— "Ε, καλά, γυναῖκα! εἶπεν ὁ σχωρεμένος, καὶ μ' ἐπαπάρισε 'πὰ στὸν ὦμο. "Ελα, χόρεψε κι' αὐτὸ τὸ χορὸ μαζί μου, καὶ πηγαίνουμε κ' οἱ δύο. Τὸ κρασὶ ἄρχισε νὰ μὲ χτυπᾷ στὸ κεφάλι, καὶ ἀφορμὴ γυρεύω ἐγὼ νὰ φύγω.

'Σὰν ἐξεχορέψαμε κ' ἐκεῖνο τὸ χορό, ἐπήραμε τὴ στράτα.

Ὁ γαμβρὸς ἔστειλε τὰ παιχνίδια καὶ μᾶς ἐξεπροβόδησαν ὡς τὸ μισὸ τὸ δρόμο. Μὰ εἴχαμε ἀκόμη πολὺ ὡς τὸ σπίτι. Γιατὶ ὁ γάμος ἔγεινε 'στὸν Καρσιμαχαλᾶ. Ὁ δοῦλος ἐπήγαινε 'μπροστὰ μὲ τὸ φανάρι. Ὁ πατέρας σου ἐσήκωνε τὸ παιδί, καὶ 'βαστοῦσε καὶ 'μένα ἀπὸ τὸ χέρι.

— Κουράσθης, βλέπω γυναῖκα!

— Ναί, Μιχαλιό. Κουράσθηκα.

— "Αντε βάλ' ἀκόμα κομμάτι δύναμι, ὡς ποῦ νὰ φθάσουμε στὸ σπίτι. Θὰ στρώσω τὰ στρώματα μοναχός μου. 'Εμετάνοιωσα ποῦ σ' ἔβαλα κ' ἐχόρεψες τόσο πολύ.

— Δὲν πειράζει, ἄνδρα, τοῦ εἶπα. Τὸ ἔκαμα γιὰ τὸ χατῆρί σου. Αὔριο ξεκουράζουμαι πάλι.

"Ετσι ἤρθαμε στὸ σπίτι. Ἐγὼ ἐφάσκιωσα κ' ἐβύζαξα τὸ παιδί, κ' ἐκεῖνος ἔστρωσε. Ὁ Χρηστάκης ἐκοιμᾶτο μαζὶ μὲ τὴν Βενετειά, ποῦ τὴν ἀφῆκα νὰ τὸν φυλάγῃ. 'Σὲ 'λίγο ἐπλαγιάσαμε καὶ 'μεῖς. "Εκεῖ μέσα στὸν ὕπνο μου, μ' ἐφάνηκε πῶς ἔκλαψε τὸ παιδί. Τὸ καϋμένο!, εἶπα, δὲν ἔφαγε σήμερα χορταστικά. Καὶ ἀκούμβησα στὴν κούνια του νὰ τὸ βυζάξω. Μὰ ἤμουν πολὺ κουρασμένη καὶ δὲν 'μποροῦσα νὰ κρατηθῶ. Τὸ ἔβγαλα λοιπόν, καὶ τὸ ἔβαλα κοντά μου, μὲς' στὸ στρῶμα, καὶ τοῦ ἔδωσα τὴ ρόγα στὸ στόμα του. "Εκεῖ μὲ 'ξαναπῆρεν ὁ ὕπνος.

Δὲν ἠξεύρω πόσην ὥρα ἤθελεν ὡς τὸ πουρνό. Μὰ 'σὰν ἔνοιωσα νὰ χαράζῃ — ἂς τὸ βάλω, εἶπα τὸ παιδὶ στὸν τόπο του.

Μὰ 'κεῖ ποῦ πῆγα νὰ τὸ σηκώσω, τί νὰ διῶ! Τὸ παιδὶ δὲν ἐσάλευε!

'Εξύπνησα τὸν πατέρα σου· τὸ 'ξεφασκιώσαμε, τὸ 'ζεστάνεμε, τοῦ ἐτρίψαμε τὸ μυτοῦδί του, τίποτε! — "Ηταν ἀποθαμένο!

— Τό 'πλάκωσες, γυναῖκα, τὸ παιδί μου! — εἶπεν ὁ πατέρας σου, καὶ τὸν ἐπῆραν τὰ δάκρυα. Τότε ἄρχισα ἐγὼ νὰ κλαίγω 'στὰ δυνατὰ καὶ νὰ ξεφωνίζω. Μὰ ὁ πατέρας σου ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ στόμα μου καὶ — Σοῦς! μὲ εἶπε. Τί φωνάζεις ἔτσι βρὲ βῶδι! — Αὐτὸ μὲ τὸ εἶπε, Θεὸς σχωρέσ' τονε. Τρία χρόνια εἴχαμε πανδρεμένοι, κακὸ λόγο δὲν μὲ εἶπε. Κ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ μὲ τὸ εἶπε. "Ε; Τί φωνάζεις ἔτσι; Θέλεις νὰ ξεσηκώσῃς τὴ γειτονιά, νὰ 'πῇ ὁ κόσμος πῶς ἐμέθυσες κ' ἐπλάκωσες τὸ παιδί σου;

Καὶ εἶχε δίκηο, 'ποῦ ν' ἀγιάσουν τὰ χώματα ποῦ κοίτεται! Γιατὶ ἂν τὸ 'μάθεναν ὁ κόσμος, ἔπρεπε νὰ σχίσω τὴ γῆ νὰ ἔμβω μέσα ἀπὸ τὸ κακό μου.

'Αλλά, τί τὰ θέλεις! Ἡ ἁμαρτία εἶνε ἁμαρτία. 'Σὰν τὸ ἐθάψαμε τὸ παιδί, κ' ἐγυρίσαμεν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, τότε ἄρχισε τὸ θρῆνος τὸ μεγάλο. Τότε πειὰ δὲν ἔκλαιγα κρυφά. — Εἶσαι νέα, καὶ θὰ κάμῃς κι' ἄλλα, μ' ἔλεγαν. Ὡς τόσον ὁ καιρὸς περνοῦσε, καὶ ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἔδιδε τίποτε. Νά! ἔλεγα μέσα μου. Ὁ Θεὸς μὲ τιμωρεῖ, γιατὶ δὲν ἐστάθηκα ἄξια νὰ προφυλάξω τὸ παιδὶ 'ποῦ μ' ἔδωκε! Καὶ ἐντρεπόμουνα τὸν κόσμο. Καὶ ἐφοβούμουν τὸν πατέρα σου. Γιατὶ κ' ἐκεῖνος ὅλο τὸν πρῶτο χρόνο ἔκαμνε τάχα τὸν ἀλύπητο καὶ μ' ἐπαρηγοροῦσε, γιὰ νὰ μὲ δώσῃ θάρρος. "Υστερα ὅμως ἄρχισε νὰ γίνεται σιγανὸς καὶ συλλογισμένος.

Τρία χρόνια ἐπέρασαν, χωρὶς νὰ φάγω ψωμὶ νὰ 'πάγῃ στὴν καρδιά μου. 'Στὰ τρία χρόνια κ' ὕστερα γεννήθηκες ἐσύ. — "Ηταν ἡ πολλαὶς ἡ χάραις 'ποῦ ἐπῆγα.

'Σὰν ἐγεννήθηκες ἐσὺ ἐκατάκατσεν ἡ καρδιά μου, μὰ δὲν ἠμέρεψε. Ὁ πατέρας σου σὲ ἤθελε κορίτσι. Καὶ μίαν ἡμέραν μὲ τὸ εἶπε.

— Κι' αὐτὸ καλῶς μᾶς ὥρισε, Δεσποινιώ, μὰ 'γὼ τὸ ἤθελα κορίτσι.

"Οταν ἐπῆγεν ἡ γιαγιά σου στὸν "Αγιον τάφο ἔστειλα δώδεκα 'πουκάμισα καὶ τρία Κωνσταντινάτα, γιὰ νὰ μὲ βγάλῃ ἕνα σχωροχάρτι. Καί, διὲς ἐσύ! "Ισα ἴσα ἐκεῖνο τὸ μῆνα, 'ποῦ ἐγύρισεν ἡ γιαγιά σου ἀπὸ τὴ Γερουσαλὴ μὲ τὸ σχωροχάρτι, ἐκεῖνο τὸ μῆνα ἐκακοψυχοῦσα τὴν 'Αννιώ.

Κάθε 'λίγο καὶ λιγάκι ἐφώναζα τὴ μανίτσα. — Ναί, θυγατέρα, ἔλεγεν ἡ μαμή. Κορίτσι. Δὲν βλέπεις; Δὲν σὲ χωροῦν τὰ ροῦχά σου! — Καὶ νὰ πιὰ χαρὰ ἐγώ, 'σὰν τὸ ἄκουγα!

'Σὰν γεννήθηκε τὸ παιδὶ καὶ 'βγῆκεν ἀληθινὰ κορίτσι, τότε πιὰ ἦρθεν ἡ καρδιά στὸν τόπο της. Τὸ ὠνομάσαμεν 'Αννιώ, τὸ ἴδιο τὸ ὄνομα ποῦ εἶχε τὸ σχωρεμένο, γιὰ νὰ μῆν 'ποφαίνεται πῶς μᾶς λείπει κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι. — Εὐχαριστῶ σε, Θεέ μου! ἔλεγα νύχτα καὶ 'μέρα. Εὐχαριστῶ σε ἡ ἁμαρτωλή, ποῦ ἐσήκωσες τὴν ἐντροπὴ καὶ ἐξάλειψες τὴν ἁμαρτία μου!

Καὶ εἴχαμε πειὰ τὴν 'Αννιὼ 'σὰν τὰ μάτια μας! Καὶ ἐζούλευες ἐσύ, καὶ ἔγειες τοῦ θανατᾶ ἀπὸ τὴ ζούλια σου.

Ὁ πατέρας σου σὲ ἔλεγε τὸ ἀδικημένο

του, γιατὶ σ' ἀπόκοψα νωρίς, καὶ μ' ἐμάλωνε καμμιὰ φορά, γιατὶ σὲ παραμελοῦσα. Κ' ἐμένα ἡ καρδιά μου ἐρράγιζε, 'σὰν σ' ἔβλεπα νὰ χαλνᾶς. Μά, ἔλα ποῦ δὲν 'μποροῦσα ν' ἀφήσω τὸ 'Αννιὼ ἀπὸ τὰ χέρια μου! 'Εφοβούμην πῶς κάθε στιγμὴ 'μπορεῖ νὰ τῆς συμβῇ τίποτε. Καὶ ὁ πατέρας σου ὁ μακαρίτης, ὅσο καὶ ἂν μάλωνε κ' ἐκεῖνος, τὴν ἤθελε πιὰ νὰ μὴν στάξῃ καὶ τὴν βρέξῃ.

Μὰ ἐκεῖνο εὐλογημένο, ὅσο περισσότερα χάδια, τόσο ὀλιγώτερην ὑγεία, ἔλεγες πῶς ἐμετάνοιωσεν ὁ Θεὸς γιατὶ μᾶς τὸ ἔδωκε. 'Εσεῖς ἤσασθε κόκκινα κόκκινα, καὶ ζωηρὰ καὶ σερπετά. 'Εκεῖνο, ἤσυχο καὶ σιγανὸ καὶ ἀρρωστιάρικο! "Οταν τὸ ἔβλεπα ἔτσι χλωμὸ χλωμό, μοῦ ἤρχετο εἰς τὸ νοῦ μου τὸ πεθαμένο, καὶ ἰδέα πῶς ἐγὼ τὸ ἐθανάτωσα ἄρχισε νὰ 'ξανακυριεύῃ μέσα μου. "Ως ποῦ μίαν ἡμέραν ἀπέθανε καὶ τὸ δεύτερο!

"Οποιος δὲν τὸ ἐδοκίμασε μοναχός του, παιδί μου, δὲν 'ξεύρει τί πικρὸ ποτῆρι ἦταν ἐκεῖνο, 'Ελπίδα νὰ κάνω ἄλλο κορίτσι δὲν ἦταν πλέον. "Ο πατέρας σου εἶχ' ἀποθάνει. "Αν δὲν εὑρίσκετο ἕνος γονιὸς νὰ μὲ χαρίσῃ τὸ κορίτσι του, ἤθελα πάρω τὰ βουνὰ νὰ φύγω.

'Αλήθεια 'ποῦ δὲν ἐβγῆκε καλόγνωμο. Μὰ ὅσο τὸ εἶχα καὶ τὸ 'κήδευα καὶ τὸ 'κανάκευα, 'θαρροῦσα πῶς τὸ εἶχα 'δικό μου, καὶ ξεχνοῦσα 'κεῖνο πῶχασα, κ' ἡμέρωνα τὴ συνείδησί μου.

Καθὼς τὸ λέγ' ὁ λόγος, ξένο παιδὶ 'νε παίδεψι. Μὰ γιὰ μένα ἡ παίδεψι αὐτὴ εἶνε παρηγοριὰ κ' ἐλαφροσύνη. Γιατὶ ὅσο περισσότερο τυραννηθῶ καὶ χολοσκάσω, τόσο 'λιγώτερο θὰ μὲ παιδέψῃ ὁ Θεὸς γιὰ τὸ παιδὶ ποῦ πλάκωσα.

Γι' αὐτὸ — νᾶχῃς τὴν εὐχή μου — μὴ μὲ 'γυρεύεις νὰ διώξω τώρα τὴν Κατερινιὼ γιὰ νὰ πάρω ἕνα παιδὶ καλόγνωμο καὶ προκομμένο.

— "Οχι, ὄχι, μητέρα! ἀνέκραξα διακόψας αὐ ἠν ἀκρατήτως. Δὲν γυρεύω τίποτε. "Υστερα ἀπ' ὅσα μ' ἀφηγήθης, σὲ ζητῶ συγχώρησι διὰ τὴν ἀσπλάχνιάν μου. Σὲ ὑπόσχομαι ν' ἀγαπῶ τὸ Κατερινιὼ 'σὰν τὴν ἀδελφή μου, καὶ νὰ μὴ τῆς εἴπω τίποτε πλέον, τίποτε δυσάριστα.

— "Ετσι νᾶχῃς τὴν εὐχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας! εἶπεν ἡ μήτηρ μου ἀναπνεύσασα. Γιατί, βλέπεις, τὸ 'πόνεσε ἡ καρδιά μου τὸ πολλακαμμένο, καὶ δὲν θέλω νὰ τὸ κακολογοῦνε. 'Ξέρω κ' ἐγώ, μαθές: Τῆς Τύχης ἤτανε; τοῦ Θεοῦ ἤτανε; Τόσο κακὴ καὶ ἀνεπιδέξια ποῦ εἶνε — τὴν 'πῆρα στὸ λαιμό μου, ἐτελείωσε.

Ἡ ἐκμυστήρευσις αὕτη ἔκαμε βαθυτάτην ἐπ' ἐμοῦ ἐντύπωσιν. Τώρα μοῦ ἠνοίγησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐκατάλοβα πολλὰς πράξεις τῆς μητρός μου, αἱ ὁποῖαι πότε μὲν ἐφαίνοντο ὡς δεισιδαιμονία, πότε δὲ ὡς αὐτόχρημα μονομανίας ἀποτελέσματα. Τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο δυστύχημα ἀπηρέασε τόσον πολὺ τὸν βίον της ὅλον, ὅσῳ μᾶλλον ἀπλῆ καὶ ἐνάρετος καὶ θεοφοβουμένη ἦτον ἡ μήτηρ μου. Ἡ συναίσθησις τοῦ ἁμαρτήματος, ἡ ἠθικὴ ἀνάγκη τῆς ἐξαγνίσεως αὐτοῦ — τί φρικτὴ καὶ ἀμείλικτος Κόλασις! Ἐπὶ εἰκοσικτὼ τώρα ἔτη βασανίζεται ἡ τάλαινα γυνὴ χωρὶς νὴ δυνηθῇ νὰ κοιμίσῃ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεώς της, οὔτε ἐν ταῖς δυστυχίαις οὔτε ἐν τοῖς εὐτυχίαις της!

'Αφ' ἧς στιγμῆς ἔμαθον τὴν θλιβεράν της ἱστορίαν, συνεκέντρωσα ὅλην μου τὴν προσοχὴν εἰς τὸ πῶς ν' ἀνακουφίσω τὴν καρδίαν της, προσπαθῶν νὰ παρεστήσω εἰς αὐ·ἠν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ ἀπρεμελέτητον καὶ ἀβούλητον τοῦ ἁμαρτήματος ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἄκραν τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχίαν, τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, ἥτις δὲν ἀνταποδίδει ἴσα ἀντὶ ἴσων, ἀλλὰ κρίνει κατὰ τοὺς διαλογισμοὺς καὶ τὰς προθέσεις μας. Καὶ ὑπῆρξε καιρὸς καθ' ὃν ἐπίστευον, ὅτι αἱ προσπάθειαί μου δὲν ἔμειναν ἀνεπιτυχεῖς.

Ἐν τούτοις ὅταν μετὰ δύο ἐτῶν νέαν ἀπουσίαν ἦλθεν ἡ μήτηρ μου νὰ μὲ ἴδῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐθεώρησα καλὸν νὰ κάμω ὑπὲρ αὐτῆς κάτι τι ἐπιβλητικώτερον.

'Εξενιζόμην τότε ἐν τῷ περιφανεστέρῳ τῆς Πόλεως οἴκῳ, ἐν ᾧ ἔσχον ἀφορμὴν νὰ γνωρισθῶ μὲ τὸν Πατριάρχην 'Ιωακείμ τὸν δεύτερον. 'Ενῷ μίαν ἡμέραν συνεβαδίζομεν μόνοι ὑπὸ τὰς ἀμφιλαφεῖς τοῦ κήπου σκιάς, τῷ ἐξέθηκα τὴν ἱστορίαν κ' ἐπεκαλέσθην τὴν ἐπικουρίαν του. Τὸ ὕψιστον αὐτοῦ ἀξίωμα, τὸ ἐξαίρετον κῦρος, μεθ' οὗ περιβάλλεται πᾶσα θρησκευτική του ρήτρα, ἔμελλεν ἀναμφιβόλως νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν μητέρα μου τὴν πεποίθησιν τῆς ἀφέσεως τοῦ κρίματός της. Ὁ ἀείμνηστος ἐκεῖνος γέρων ἐπαινέσας τὸν περὶ τὰ θρησκευτικὰ ζῆλόν μου μοὶ ὑπεσχέθη τὴν πρόθυμον σύμπραξίν του.

Οὕτω λοιπὸν ὡδήγησα μετ' ὀλίγον τὴν μητέρα μου εἰς τὸ Πατριαρχεῖον διὰ νὰ ἐξομολογηθῇ εἰς τὴν Παναγιότητά του.

Ἡ ἐξομολόγησις διήρκεσε πολλὴν ὥραν καὶ ἐκ τῶν νευμάτων καὶ ἐκ τῶν ρημάτων τοῦ Πατριάρχου ἐνόησα, ὅτι ἐχρειάσθη νὰ διαθέσῃ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἁπλῆς καὶ εὐλήπτου ρητορικῆς του ὅπως ἐπιφέρῃ τὸ ποθητὸν ἀποτέλεσμα.

Ἡ χαρά μου ἦτον ἀπερίγραπτος. Ἡ μήτηρ μου ἀπεχαιρέτησε τὸν γεραρὸν Ποιμενάρχην μετ' εἰλικρινοῦς εὐγνωμοσύνης καὶ ἐξῆλθε τῶν Πατριαρχείων τόσον εὐχαριστημένη, τόσον ἐλαφρά, ὡς ἐὰν ἤρθη ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῆς μία μεγάλη μυλόπετρα.

"Οταν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ κατάλυμά της, ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ κόλπου της ἕνα σταυρόν, δῶρον τῆς Παναγιότητός του, τὸν ἐφίλησε καὶ ἤρχισε νὰ τὸν περιεργάζεται, βυθιζομένη ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς σκέψεις.

— Καλὸς ἄνθρωπος, τῇ εἶπον, αὐτὸς ὁ Πα-

τριόρχη. Ὁρίστε; Τώρα πιὰ πιστεύω, ὅτι ἦλθεν ἡ καρδιά σου στὸν τόπον της.

Ἡ μήτηρ μου δὲν ἀπεκρίθη.

— Δὲν λέγεις τίποτε, μητέρα; τὴν ἠρώτησα μετά τινος δισταγμοῦ.

— Τί νὰ σὲ 'πῶ, παιδί μου! ἀπήντησε τότε σύννους καθὼς ἦτον· ὁ Πατριάρχης εἶνε σοφὸς καὶ ἅγιος ἄνθρωπος. Γνωρίζει ὅλαις ταῖς βουλαῖς καὶ τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ, καὶ συγχωρνᾷ ταῖς ἁμαρτίαις ὅλου τοῦ κόσμου. Μά, τί νὰ σὲ 'πῶ! Εἶνε καλόγερος. Δὲν ἔκαμε παιδιά, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ γνωρίσῃ, τί πρᾶγμα εἶνε τὸ νὰ σκοτώσῃ κανεὶς τὸ ἴδιο τὸ παιδί του!

Οἱ ὀφθαλμοί της ἐπληρώθησαν δακρύων καὶ ἐγὼ ἐσιώπησα.

Μ' ΑΡΕΣΕΙ

Μ' ἀρέσει ν'ἀντικρύζω τὴ σελήνη
Ὅταν χλωμὴ σὰν λείψανο,
Τῆς ἀργυραῖς ἀκτῖνες της
Κάτω 'στὴ γῆ μᾶς χύνει.

Μ' ἀρέσει ν' ἀντικρύζω τὴ σελήνη
Γιατὶ θαρρῶ τὰ μάτια σου,
Πῶς βλέπω ἐκεῖ μέσα
Νὰ μειδιοῦν μ' ἐκείνη.

Μ' ἀρέσει ν' ἀντικρύζω τὴ σελήνη
Τὶ 'στὸ γλυκὸ χαμόγελο
Ποῦ πέριξ της μᾶς χύνει
Εὑρίσκω τὴ γαλήνη.

Μ' ἀρέσει ν' ἀντικρύζω τὴ σελήνη
Ὅταν μακρὰν σ' ὁ δύστυχος
Θρηνῶ καὶ κλαίω μόνος

. . . . . .

Εἰς τῆς γλυκὲς ἀκτῖνες της
Καὶ 'στῆς δικιὲς σου τῆς ματιὲς
Κόρη! περνᾷ ὁ πόνος.....

. . . . . .

Σοφία Κ. Οἰκονομίδου

ΣΚΛΗΡΟΤΗΣ (*)

Ἡ ἄρνησίς σου κηπουρε, μὴ θέλοντας, τὸ δένδρο νὰ ποτίσῃ
Θὰ ἐπιφέρῃ μαρασμὸν καὶ θὰ μετανοήσῃς.
Ὅταν ἰδῇς τὸ δένδρο, νὰ κύψῃ τὸν αὐχένα
Ἡ κοινωνία θὰ αἰσθανθῇ ἀπέχθεια γιὰ σένα,
Ὅλος ὁ κόσμος θὲ νὰ πῇ: τὸ δύστυχο δενδράκι
Μαράθηκε, γιατὶ κανεὶς δὲν τῶδινε νεράκι.
Μαράθηκε, ὁ κηπουρὸς φερ' ὅλην τὴν εὐθύνην
Ἀφοῦ ἀρνήθη στὸν πτωχό, ὀλίγη ἐλεημοσύνη.

Παρίσιοι 1903 Π. Ν. Διβάρης ἰατρὸς

(*) Κατὰ παράκλησιν τοῦ φίλου μου Μ.Ν. (ἐγκαταλειφθέντος παρὰ τοῦ πατρός του).

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Ἰατρός τις συνεβούλευσε καλεφορεμμένον τινὰ ἀλλ' ἀπλεῖκὸν ἀστόν, ἂν θέλῃ ν' ἀποκτήσῃ τὴν ὑγείαν του, νὰ τρώγῃ καθημερινῶς ἐκ τοῦ ἱδρῶτος τοῦ προσώπου του.

— Ἀδύνατον, γιατρέ μου! Ἄσε ποῦ δὲν τρώγεται τέτοιο πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ θὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ χορτάσω...

×

— Περίεργον, ἰατρέ, ἐνῷ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα μᾶς ἐλέγατε, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐλπίς, καὶ ὅτι ὁ θάνατος ἦτο ἀναπόφευκτος, τώρα εἶνε ἐντελῶς ὑγιής.

— Βεβαίως εἶπον ὅτι θὰ ἀπέθνησκε...

Ἀλλὰ τὸ εἶπα διὰ νὰ διπλασιάσητε τὰς περιποιήσεις, διότι ἄλλως...

×

Κυρία τις ἐπισκεφθεῖσα ζωγράφον τινὰ εἰς τὸ ἐργαστήριόν του καὶ μετὰ προσοχῆς περιεργαζομένη πίνακάς τινας ζώων εἶπεν ἀπροσέκτως, ἐνῷ ἀνεχώρει.

— Πόσον εὐχαριστήθην, κύριε, δὲν ἔχετε ἰδέαν! Ἀγαπῶ πολὺ τὰ ζῶα.

×

Ὁ κ. Δ. εἰσῆλθεν εἰς τὸ φαρμακεῖον τοῦ φίλου του κ. Ε. πρὸς ἀγορὰν φαρμάκου τινος. Μετὰ πολλὰς διαχύσεις καὶ φιλοφρονήσεις τοῦ φαρμακοποιοῦ, ὅστις εἶχε πολὺν καιρὸν νὰ ἴδῃ τὸν πρώην συμμαθητὴν καὶ φίλον του Δ. θέλων νὰ τῷ προσφέρῃ τι λέγει.

— Καὶ τὶ ἀγαπᾶτε; Θὰ πάρετε τίποτε.

— Ὀλίγον φανικὸν ὀξύ.

Ἀπήντησε μὴ ἐννοήσας ὁ Δ.

×

Ἰατρέ, εἶνε κακὴ ἀσθένεια ὁ τυφοειδὴς πυρετός;

Ἠρώτησε ἰατρόν τινα ἔν τινι συναστροφῇ κυρία τις.

— Μάλιστα, κυρία μου! Εἶνε κακίστη ἀσθένεια.

Φαντασθῆτε ὅτι ὁποιον προσβάλει ἢ τὸν στέλλει εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς ἢ τὸν καθιστᾷ ἠλήθιον. Ἄ! ὁμολογουμένως εἶνε πολὺ ἀνυπόφορτος ἀσθένεια. Καὶ ἐγὼ προσεβλήθην ποτὲ ὑπὸ ταύτης.

×

Πείσμων τις χωρικὸς κατὰ λάθος ἔθεσε τὸ ἐφίππιον ἀντιθέτως ἐπὶ τοῦ ἵππου του.

Διαβάτης παρατηρήσας τὸ λάθος εἶπε:

— Ἔ! κουμπάρε σὰν ν' ἄβαλες ἀνάποδα τὸ σαμάρι.

Καὶ ὁ πείσμων χωρικὸς ἀπήντησε.

— Καὶ ποῦ ξεύρεις ἀπὸ ποιὸ μέρος θὰ καβαλίσω;

Ὁ διδάσκαλος συνάλαβε μίκρὸν μαθητήν του ἀπομιμούμενον αὐτὸν καθ' ἣν ὥραν ἔγραφεν ἐπὶ τοῦ πίνακος, ὅτε τῷ λέγει.

— Νίκο, ἂν δὲν παύσῃς, νὰ κάνῃς σὰν τρελλός, θὰ σὲ διώξω!

×

Ἐν τῷ σχολείῳ.

Λοιπὸν τὶ ἄλλο περιέχει ὁ ἀὴρ ἐκτὸς τοῦ ὀξυγόνου;

Κάποιος μαθητής.

— Καὶ πτηνά!

×

Διάλογος μεταξὺ Πειραιώτου καὶ Ἀθηναίου.

Ἀθηναῖος. — Ἄ! στὰς Ἀθήνας δὲν ἀποθνήσκουν συχνά!

Πειραιώτης. — Μὰ καὶ στὸν Πειραιᾶ μιὰ φορὰ μόνον πεθαίνουν!

×

Εἰς τὸ σχολεῖον.

Ὁ διδάσκαλος. Πόσας φορὰς ἀλλάζει ὁ ἄνθρωπος ὀδόντας;

Ὁ μαθητής. Δύο φοράς.

Ὁ διδάσκαλος (ἔκπληκτος). Τί; Πότε παρακαλῶ.

Ὁ μαθητής. Ἑπτὰ ἐτῶν καὶ πεντήκοντα.

Χθὲς ἀκόμη ὁ μπαμπᾶς μου ἀγόρασε τὰ καινούργια του.

×

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκος ὁ Α' παρευρίσκετο ποτὲ ἔν τινι φιλονεικίᾳ μεταξὺ τῶν δύο υἱῶν του.

Τέλος ὁ εἷς τούτων εἶπε πρὸς τὸν ἕτερον.

— Εἶσαι ὁ μεγαλείτερος γαΐδαρος τῆς Βιέννης.

— Σώπα, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ, λησμονεῖς ὅτι εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ;

×

Μεταξὺ φίλων.

— Βλέπεις τὴν γωνιαίαν ταύτην οἰκίαν; Ἀξίζει τοὐλάχιστον 40 χιλιάδας δραχμάς, καὶ ὅμως ἠμποροῦσα νὰ τὴν ἀγοράσω μόνον 15.

— Καὶ διατὶ δὲν τὴν ἀγόρασες;

— Διότι δὲν εἶχα.

×

Γιατὶ κλαῖς ἔτσι; Δὲν ἐντρέπεσαι;

Καὶ ὁ μικρὸς διακόπτων τοὺς κλαυθμούς του, λέγει.

— Μὰ δὲν ξεύρω ἀλλοιῶς.

×

Ἀστυφύλαξ πρὸς ποδηλάτην.

— Ἔ! κύριε, δὲν μπορεῖς νὰ τρέχῃς εἰς τὸ πεζοδρόμιον.

— Ποιὸς τὸ εἶπε! Δὲν μὲ βλέπεις;

Νεκρός τις συγγραφεὺς ἐπιδεικνύων τὸ δρᾶμα του εἰς δημοσιογράφον λέγει:

— Εἶνε καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς τέχνης.

Εἰς τὸ τέλος βραβεύεται ἡ τιμιότης τῆς γυναικός διότι ἡ ἡρωΐς τοῦ δράματος, εἶνε γυνὴ τιμία.

— Φίλε μου, κακοσμεῖ τὸ ἔργον σας, δὲν εἶνε τῆς ἐποχῆς.

×

— Πέτρε δὲν μοῦ δανείζεις 50 δραχμάς;

— Καὶ δὲν βάζεις ἐνέχυρο τὸ δακτυλίδι σου;

— Μὰ εἶνε ἀνάμνησις τῆς θείας μου. Μοῦ τὸ ἐχάρησε πρὶν πεθάνῃ.

— Μὰ καὶ τὰ χρήματα εἶνε ἀνάμνησις τοῦ θείου μου. Μοῦ τὰ ἐκληρονόμησεν, ἅμα πέθανε.

×

— Φαντάσου ὅτι ὁ ἀδελφός μου ἠρραβωνίσθη ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, κατὰ τὸ ταξείδιόν του ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Σύρον.

— Μία ἀπόδειξις ἐπὶ πλέον, ὅτι οἱ κίνδυνοι ἐν τῇ θαλάσσῃ δὲν ἐξέλιπον μ' ὅλας τὰ τελειοποιήσεις τῶν ἀτμοπλοίων.

×

Δύο ὑπηρέτριαι συνηντήθησαν ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς.

— Καλὲ τί γίνεσαι; Χρόνια εἶχα νὰ σὲ ἰδῶ; Ποῦ μένεις τώρα;

— Δὲν τὸ ἔμαθες; ὑπανδρεύθηκα.

— Μπᾶ; Καὶ ποῖον ἐπῆρες;

— (Ἑλληνίζουσα). Ἕνα λεμβοῦχον.

— (Διὰ νὰ μὴ φανῇ ἀγνοοῦσα τὴν ἑλληνικήν). Ἄ! ἄ! ἄ! ἐνόησα... Ταμπάκην!...

ΝΟΗΜΟΝ ΖΩΟΝ

Κύων τῆς Νέας Γῆς ἀνήκων εἰς κάτοικον τῆς Χαλιφάξης ἐν Νέᾳ Σκωτίᾳ, συνείθιζεν ἑκάστην πρωΐαν νὰ μεταβαίνῃ εἰς κρεοπωλεῖον, φέρων δεκάλεπτον εἰς τὸ στόμα πρὸς ἀγορὰν τοῦ προγεύματός του. Ἡμέραν τινὰ εὗρε κεκλεισμένον τὸ κρεοπωλεῖον τοῦτο, διὸ ἔδῃ πρὸς ἕτερον, ἀπέθηκε τὸ δεκάλεπτον ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἤρξατο λειχόμενος, ὡς συνήθως ἔπραττε, ὅτε ἐζήτει τὸ πρόγευμά του παρὰ τοῦ κρεοπώλου· ἀλλ' ὁ κρεοπώλης, ἀντὶ νὰ περιποιηθῇ τὸν πελάτην του ἔλαβε μὲν τὸ νόμισμα, ἐδίωξεν ὅμως τὸν δυστυχῆ κύνα ἐκ τοῦ καταστήματός του. Τὴν ἑπομένην ὁ κύων, λαβὼν τὴν συνήθη ἀπολαυήν του, μετέβη εὐθὺς πρὸς τὸ κατάστημα ἐξ οὗ ἀπεδιώχθη τὴν προτεραίαν, ἀπέθηκε τὸ δεκάλεπτον ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἀφοῦ ἐξέφρεν ὑλακήν, ὡτεὶ νὰ ἔλεγε:

— Μὴ τολμήσῃς νὰ μοῦ παίξῃς τὴν ἴδια δουλειά.

Ἔθηκε τὸν πόδα ἐπ' αὐτοῦ. Ὁ κρεοπώλης μὴ ἐπιθυμῶν νὰ διακινδυνεύσῃ ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις, τῷ ἔδωκε τεμάχιον κρέατος, ὅπερ ὁ κύων ταχέως κατεβρόχθησε καὶ ἀναλαβὼν τὸ νόμισμά του ἀπῆλθε πρὸς τὸ πρῶτον κατάστημά του, ὅπου ἠγόρασε καὶ δεύτερον πρόγευμα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

139. Μαγική εἰκών·

Ὁ δυστυχὴς ἐρωτευμένος κατόπιν τοῦ πολυπαθοῦς ἀσματός του ἐδέχθη ὡς ἀμοιβήν, . . . ἓν ἀγγεῖον ὑπέρπληρες . . .

Ποῦ ἄραγε κρύπτεται ὁ τόσον ἀσπλαγχνος πατὴρ τῆς νέας;

140. Αἴνιγμα.

Μ' ἕνα γράμμα
καὶ μιὰ νῆσο
θέλεις ἔχει
ἐν τῷ ἅμμα
τάξιν ζωϊκὴν
ὄχι κολαχευτικήν.

141. Αἴνιγμα.

Ἂν μιὰ νότα μουσικὴ
εἰς δυσῶδες μέρος θέσης
ὅπου νόσος κατοικεῖ
πρέπει, φίλτατε, νὰ σπεύσης
καὶ τὸ σύνολον ν' ἁρπάξης
ὅσον μυελὸν κι' ἂν ἔχης
ἄλλως, λύτα μου, θὰ χάσης,

142. Γρῖφος.

Τὸ λαιμὸ ναὶ Χ Χειμών.

143. Γρῖφος.

1 οἱ παντεσπάνι Κ ἄλλοι.

144. Ἐλλειποσύμφωνον

ε— ε— α α ω —

145. Φέρδην—Μύγδην.

Ειδους — θαλαπαντος

AGRANDISSEURS GUILLON

Μεγενθυντικαὶ μηχαναί

Τὰ ἁπλούστερα, τὰ τελειότερα καὶ εὐθηνότερα μεγεθυντικὰ μηχανήματα, εἶνε τὰ τοῦ καταστήματος Guillon.

Μὲ 15 μόνον φρ. χρ. λαμβάνετε τὸ Λαϊκὸν εἶδος, δι' οὗ μεγενθύνονται φωτογραφίαι σχήματος 4×4, ἢ 6×6 ἢ 9×9 εἰς 8 ½×10.

Μὲ 13 φρ. χρ. ἀγοράζετε τὸ εἶδος Πασχάλ, δι' οὗ μεγενθύνετε τὰς φωτογραφίας σας εἰς σχῆμα 9×12 ἢ 13×18.

Ἐκτὸς αὐτῶν ὑπάρχουσι πολλὰ ἄλλα εἴδη, ὅλων τῶν σχημάτων καὶ παναραματικῶν ἔτι. Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Φύσεως».

Αἱ μεγενθυντικαὶ αὗται συσκευαὶ ἔχουσι τὸ μέγα πλεονέκτημα ὅτι δὲν εἶνε πολύπλ κας ἡ χρῆσις των; καὶ δὲν ἔχομεν ἀνάγκην τεχνητοῦ φωτός.

Εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Φύσεως» Σωκράτους 29, ὑπάρχουσιν ἀντίτυπα φωτογραφιῶν μεγενθυνθεισῶν διὰ τῶν, agrandisseurs Guillon.

Πᾶσα πληροφορία καὶ παραγγελία δέον ν' ἀπευθυνθῇ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Φύσεως»

Ἐπίσης εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Φύσεως εὑρίσκεται πλουσιωτάτη συλλογὴ καταλόγων κυριωτέρων Γαλλικῶν καὶ Γερμανικῶν καταστημάτων φωτογραφικῶν μηχανῶν, φωνογράφων, φωτογραφικῶν πλακῶν καὶ χάρτου κτλ.

ΚΑΦΕΝΕΙΟΝ & ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

Β. ΡΗΓΟΥ

ΕΝ ΝΕΩ ΦΑΛΗΡΩ

Τὸ κατάστημα δέχεται οἵας δείποτε παραγγελίας.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

Ε. Κ. Ἐνταῦθα. — Χρήματα ἐλήφθησαν· ὑπερευχαριστοῦμεν, ἀπόδειξις ἐστάλη. Ζ. Θ. Ἐνταῦθα. Τοιαύτας φωτογραφίας θέλετε εὕρει εἰς τὸ φωτογραφεῖον ἀδελφῶν Κάντα Πλατεῖα Συντάγματος. — Μ. Τ. Ροδοστών. Μένετε ἥσυχος. Παραγγελίας θέλετε λάβει ταχέως. — Χ. Μ. Κωνσ]πολιν. Περὶ τῶν Μεγενθυντικῶν μηχανῶν, ὡς βλέπετε, γράφομεν εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας τεῦχος, ἐν τῷ περὶ Φωτογραφίας κεφαλαίῳ. — Ρ. Κ. Μυτηλήνην. Ἀνταποκριτήν μας ἐν τῇ Μυτιλήνῃ ὡρίσαμεν τὸν κ. Μάρκον Βριώνην. — Ε. Τ. Ζάκυνθον. Σχολεῖα ἰδιωτικὰ σᾶς συνιστῶμεν: Τὸ Ἐθνικόν, τοῦ κ. Φούντη, τὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὸ Λεόντειον. — Μ. Σ. Ἐνταῦθα. Περὶ τοῦ λούστρου τῶν ὑποκαμίσων πολλὰ ἐγράφησαν εἰς τὴν Φύσιν. Σᾶς παραπέμπομεν εἰς τὰ προηγούμενα τεύχη. — Τ. Υ. Χανιά. Βεβαίως ὑπάρχουσι καὶ συστήματα χιτώνων Ἄουερ, ἐφαρμοζόμενα ἐπὶ τῶν κοινῶν λαμπῶν τοῦ πετρελαίου καὶ τοῦ οἰνοπνεύματος. Ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ προμηθευθῆτε, εἰδοποιήσατέ μας.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου